Бани одам аъзои якдигаранд!

# Овози тоҷик
آواز تاجیک

Рўзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рўзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РЎЗНОМАИ КЕНГАШИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

25 июни соли 2003. Чоршанбе № 47 (12890)
Дар фурўш нархи озод. Рўзнома соати 16.55 имзо гардид.

## Ғалла—2003

Хоҷагии ширкатии ба номи Берунии ноҳияи Зафаробод яке аз хоҷагиҳои пешқадам ба шумор меравад. Ғаллакорони хоҷагӣ порсол беш аз 1300 тонна ғалла ҷамъ оварда, супориши шартномавиро хеле барзиёд ба иҷро расонда буданд. Ғайрати имсолаи ғаллакорон ба таъриф меарзад. Алҳол дар ғаллазор ҳосил саросар пухта расидааст. Ҳама аз паи сари вақт ва беталаф ҷамъ овардани ғалла сафарбар гардидаанд. Ҳар рўз ба воситаи «Кейс»—ҳо ғаллаи 10—15 гектар майдон даравида мешавад. Ғаллаи ҷамъовардашуда пешопеш ба воситаи нақлиёти махсус ба хирманҳо кашонда мешавад. Барои ғалладаравон ва механизаторон тамоми шароити кор ва истироҳат фароҳам аст.

**Дар суратҳо: 1.** Механизаторон **Шавкат ШОДИЕВ** ва **Олим НИШОНОВ**. **2.** Ҳангоми ба хирман кашондани ғаллаи кўфташуда.

**Суратгир: Р.АКБАРАЛИЕВ.**

**Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон**

# Дар бораи тадбирҳои иловагии рағбатноксозии зиёд кардани истеҳсоли молҳои истеъмолии тайёр аз ҷониби корхонаҳо бо иштироки сармояи хориҷӣ

**Ба мақсади рағбатноксозии зиёд кардани истеҳсол ва васеъ гардондани номгўи молҳои тайёри истеъмолии баландсифату бароқобаттобовар, бо онҳо боз ҳам пурра фаровон гардондани бозори дохилии истеъмолӣ, фароҳам овардани шароитҳои мусоид барои васеъ ҷалб кардани сармояҳои хориҷӣ дар созмон додани корхонаҳои муштарак;**

1. Муқаррар карда шавад, ки аз 1 июли соли 2003 то 1 январи соли 2005 корхонаҳои истеҳсолӣ бо иштироки сармояи хориҷие, ки ба истеҳсоли либоси тайёр (дўзандагӣ, трикотажӣ ва чармин), ҷуробу пойафзол, махсусонида шудаанд, аз ба буҷа додани ҳамаи намудҳои андоз ва боҷҳо, ба ғайр аз андоз ба арзиши иловагӣ озод карда мешаванд.

Ба Вазорати молия, Вазорати иқтисодиёт, Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ўзбекистон супурда шавад, ки якҷоя бо Маҷмўи истеҳсоли молҳои истеъмолӣ ва савдои Девони Вазирон, сохторҳои хоҷагидорӣ дар мўҳлати даҳ рўз рўйхати субектҳои мушаххасеро, ки имтиёзҳои андози дар боло зикршуда ба онҳо тааллуқ доранд, муайян намоянд ва ба тартиби муқарраршуда Низом дар бораи тартиби ба мақсад истифода бурдани маблағи озодшударо тасдиқ намояд.

2. Муайян карда шавад, ки маблағи мувофиқи банди 1 Фармони мазкур озодшуда ба азнавҷиҳозонии техникӣ ва навкунии истеҳсолот, азхуд кардани намудҳои нави маҳсулоти тайёр, сарпур кардани маблағи муомилотии худӣ, рағбатноксозии меҳнати кормандон харҷ мешавад.

Вазорати молия, Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ўзбекистон барои мувофиқи мақсад ва самарабахш истифода бурдани маблағи фориғшуда назорати қатъӣ ҷорӣ намоянд.

Дар ҳолатҳои мувофиқи мақсад истифода нанамудани маблағе, ки аз андозситонӣ озод шудааст, ин маблағ пурра ба буҷаи давлат ситонда мешавад ва ҷазои ҷаримаи дар қонунгузории дар амалбуда пешбинишуда ба кор бурда мешавад.

3. Вазорати адлияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон якҷоя бо Вазорати молия, Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ўзбекистон, дигар идораҳои манфиатдор дар мўҳлати ду ҳафта:

ба Девони Вазирон дар бораи ба қонунгузории дар амалбуда даровардани тағйироту иловаҳое, ки аз Фармони мазкур бармеоянд, тақдим созанд;

ҳуҷҷатҳои идоравии меъёриро ба Фармони мазкур мувофиқ гардонанд.

4. Назорати иҷрои Фармони мазкур ба зиммаи ҷонишинони Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон Р.Азимов ва М.Усмонов гузошта шавад.

**Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон И.КАРИМОВ.**
шаҳри Тошканд, 20 июни соли 2003.

# Касбаш — ҳимоягари Ватан

Дар омўзишгоҳи Олии фармондеҳии умумилашкарӣ бахшида ба хатми афсарони ҷавоне, ки дар даргоҳи муассисони таълими ҳарбии кўҳнатарини мамлакатамон таълиму тарбия гирифтаанд, маросими тантанавӣ ба амал омад.

Он чиз фараҳбахш аст, ки хатми имсола ба 12-солагии истиқлолияти Ўзбекистон рост омад. Ба қисмҳову подразделенияҳои Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакатамон кадрҳои нави афсарӣ меоянд.

Дар давоми чор соли таҳсил афсарони ҷавони омўзишгоҳ дониши пухтаи назарӣ гирифтанд, аз рўи назария фикр кардан, ҳал намудани вазифаи ба пеш гузошташударо омўхтанд, дар худ сифатҳои баланди фармондеҳи замонавиро ташаккул доданд.

Ба афсарони ҷавон унвони лейтенант дода шуд. Ба онҳо дар вазъияти тантанавӣ диплом ва нишони сарисинагӣ супурданд.

Ҷонишини аввали вазорати дифоъ — сардори штаби Муттаҳидаи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурияти Ўзбекистон, генерал-лейтенант Т.Ҷумъаев ва сарвари омўзишгоҳ генерал-майор Қ.Бердиев хатмкунандагонро ба муносибати бо муваффақият ба охир расондани хониш ва афсарони ҷавонро дар ҷои хизмат бо оғоз намудани корҳои бузурги амалиашон самимона муборакбод намуданд.

Инчунин, намояндагони ҳокимияти ноҳияи Мирзо Улуғбеки шаҳри Тошканд, Қувваҳои мамлакатамон, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, собиқадорони ҷангу меҳнат, падару модарони афсарҳои ҷавон ба хатмкунандагони омўзишгоҳ тани сиҳҳат, дар хизмати ҳарбиашон муваффақиятҳо, ҳаёти шахсиашон хушбахтӣ таманно намуданд.

Дар маросим хатмкунанда Ғ.Аҳмедов аз номи афсарони ҷавон нутқ эрод намуда, ба Президент Ислом Каримов барои ғамхории доимӣ ба кадрҳои ҳарбӣ миннатдорӣ изҳор карда, ҷамъомадагонро бовар кунонд, ки ба Ватан содиқ хизмат мекунанд.

**Турсунбой БОТИРБЕКОВ,**
**мухбири ЎзА.**

**Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон**

## Дар бораи бо ордени «Меҳнат шуҳрати» мукофотонидани Г.Б.Измайлова

Барои меҳнати бисёрсолаи самаранокаш дар рушди санъати рақси миллӣ ва хореографияи ўзбек, васеъ тарғиб кардани мероси бои маданиамон ба тамоми ҷаҳон, тарбия намудани истеъдодҳои ҷавон Ҳунарпешаи халқии Ўзбекистон Галия Баязитовна Измайлова бо ордени «Меҳнат шуҳрати» мукофотонида шавад.

**Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон**
**И.КАРИМОВ.**

ш.Тошканд, 19 июни соли 2003.

**Галия Измайлова:**

# Аз баҳри рақс ҷаро зиндагӣ накунам!

***Дар ҳаштод соли зиндагии худ бештар аз шаст солро ба рақсу ҳунару тарбия бахшидааст. Дар театри давлатии академии операи ба номи Алишери Навоии пойтахт дар ҷашни Ҳунарпешаи халқӣ Галия Измайлова суханҳои зиёд аз ҳунару заҳмати ў гуфта шуд.***

Дар тўли фаъолияти ҳунарии худ Галия Измайлова дар 35 кишвари ҷаҳон рўи саҳна омада, дар он саҳнаҳо рақсҳои бештар аз шаст халқу миллатро иҷро намудааст.

Дар солҳои Ҷанги дуюми ҷаҳон ва баъд аз он дар бузургтарин сохтмону бунёдкориҳо, дар саҳнаҳои саҳроҳои кишоварзӣ аз рақсҳои ин ҳунарвар миллионҳо тамошобинон баҳраманд гаштаанд.

Заҳмату фаъолияти пурсамари Галия Измайловаро роҳбарияти ҷумҳурӣ низ қадр намуд ва фармони Президентро дар бораи бо ордени «Меҳнат шуҳрати» сарфароз гардондани раққоса мушовири давлатии Президент Хайриддин Султонов дар ин ҷашн эълон намуд.

Барои ҳунару пешаи дўстдоштаи худ зистан барои инсон завқи дубора мебахшад ва барои ин мисли Галия Измайлова бояд зист, ки ба таъбири худи ў «ҷаро ман зиндагӣ накунам аз барои рақсу ин ҳунар, ки онро месазад».

Галия Измайлова на танҳо бо рақси миллӣ, балки ў бунёдгузори балети Ўзбекистон низ мебошад. Дар навбати худ аз устодони рақс Усто Олим Комилов, Тамарахонум ва Мукаррама Турғунбоева рақсро бо тамомияти унсурҳояш омўхта, худ имрўз бо садҳо шогирдон меназад. Зодаи шаҳри Томски Русия саодати зиндагиро дар ҳаёти ҳунарии худ дарёфтааст ва ин бахт ба Галия Измайлова дар тамоми умраш ҳамроҳ будааст.

**Т.МИРҲАЁЕВ.**

# Ўзбекистон — Эрон: самтҳои нави равобити ҳасана

Ўзбекистон соли 1991 худро соҳибистиқлол эълон кард. 2 марти соли 1992 Созмони Милали Муттаҳид Ҷумҳурияти Ўзбекистонро ба узвияти худ пазируфт. Алҳол дар қатори 190 мамлакати олам узви фаъоли ин ташкилоти бонуфузи байналхалқист.

Ўзбекистони соҳибистиқлол аз ҷумлаи 28 мамлакати истеҳсолкунандаи автомобил, мамлакатест, ки дар соҳаи истеҳсоли нафт ва ғалла низ истиқлолият ба даст овардааст. Акнун ин гуна маҳсулоти гаронбаҳоро мисли пешин аз дигар кишварҳо ба ивази асъор намехарад. Дар соҳаи истеҳсоли нахи пахта, тилло ва дигар боигариҳои зеризаминӣ, инчунин ба комёбиҳои беш аз пеш ноил гаштааст. Аз ҳама муҳимаш: Ўзбекистон ба туфайли саъю кўшишҳои сарвари мамлакати худ соҳиби обрўю эътибори бузург гардид.

Яке аз тамоюлҳои Президенти Ўзбекистон барқарор намудани муносибатҳои хуби дўстона бо кишварҳои ҳамсоя мебошад. Дар замири ин гуна саъю ҳаракатҳо барқарор намудани равобити неку фоидаовари иқтисодӣ ба манфиати халқи Ўзбекистон ва давлатҳои дигар мебошад. Рўи ин манзур, Президенти Ўзбекистон, аз рўзҳои аввалини ба даст овардани истиқлолият баҳри барқарор намудани сулҳи пойдор, осудагии мардуми кишварҳои ҳамсоя кўшишҳо ба харҷ додааст. Пеш аз ҳама орзўи ў ҳамин буд, ки ҳар чӣ зудтар дар Афғонистони ҳамсоя вазъи сиёсӣ барқарор гардад. Муносибати на танҳо сиёсӣ, ҳар чӣ бештар равобити иқтисодӣ бо яке аз кишварҳои дар Осиёи Марказӣ пешрафта—Эрон равнақ ёбад.

Аз рўзҳои аввали Истиқлолият Ўзбекистон дар ҷустуҷўи роҳҳои нави бозори ҷаҳонӣ буд. Ба ин мақсад сохтмони роҳи «Андиҷон—Ўш—Қашқар сар шуд, роҳи оҳани Сарахс—Машҳад ба кор даромад.

Президенти Ўзбекистон ҳамеша осоишу тинҷӣ ва барқарории кишвари худро дар тинҷию осудагӣ, барқарории сиёсии мамлакатҳои ҳамсоя медид ва мебинад. Ба ҳамин мақсад, солҳое, ки дар Афғонистон ҷангу ҷидол, ҷанҷолҳои дохилӣ забона мезад, роҳи ҳаллу фасли онро меҷуст ва аз минбарҳои бонуфузу мўътабартарини олам ҳалли ин маъсаларо ба миён мегузошт. Ҳаёт нишон дод, ки ҳама он кўшишҳои Ислом Каримов ҳақ ва дар роҳи ҳақ, ба манфиати мо, ба манфиати халқу давлати ба мо ҳамсоя будааст.

Инак, Афғонистон ба роҳи созандагӣ, барқарор намудани иқтисодиёт оғоз намуд. Ўзбекистон яке аз аввалинҳо шуда ба ин мамлакат дасти ёриву мадад дароз намуд. Аллакай бинокорони ўзбекистонӣ дар ин кишвар даҳҳо кўпрукҳои дар солҳои ҷанг хароб шударо барқарор карданд, роҳҳои нав, роҳҳои ҷоннок шудани иқтисодиёти Афғонистони ҷабрдидаро дар амал аз нав месозанд. Бо ҳамин яке аз орзуву ниятҳои Президенти Ўзбекистон ҷомаи амал мепўшад.

Сафари расмии Президенти Ўзбекистон ба Эрон, ки 17—18 июн сурат гирифт, ниҳоят босамар ва дар роҳи пойдории сулҳу салоҳ, ривоҷи тиҷорат, робитаҳои иқтисодӣ дар минтақа фоидабахш буд. Пеш аз ин, ки оиди манфиатҳои ин вохўрӣ ҳарф занем, бояд андак ба қафо нигарем: оё ин вохўрӣ яку якбора ба амал омад? Барои самаранокии ин вохўрӣ ташрифи дар моҳи июни соли 2000—ум ба Эрон доштаи сарвари мамлакати мо ва ба Тошкент дар моҳи апрели соли гузашта бо сафари расмӣ ташриф овардани сардори ҳукумати Эрон ба ин замина мусоид кардаанд. Дар замири ин чӣ қадар баҳсу талош, азхудгузариҳо, барои нафъи халқи мамлакатҳои худ қарор доранд.

Дар вохўрии Теҳрон ҷалб гардидани сарвари давлати Афғонистон, ки Президенти мамлакати мо яке аз ташаббускорони ин вохўрӣ буд, мазмуну мундариҷоти вохўрии мазкурро ғанӣ, натиҷаҳояшро афзун намуданд.

Ба ҳеҷ кас пўшида нест, ки ҳам Ўзбекистон ва ҳам Эрон вақтҳое, ки дар Афғонистон ҳокимияти толибон ҳукмрон буду ин мамлакат сол ба сол аз демократия дур, ҳуқуқҳои инсон дар он ҷо поймол мешуданд, кишти кўкнор, тиҷорати нашъа бемайлон авҷ гирифта, ба кишварҳои дигари дунё сироят менамуд, ҷонибдори қувваҳои солимфикри халқҳои Афғонистон буданд. Акнун, ки лонаи толибон—ҳомиёни террор, қатлу ғорат, вайронкориҳо аз байн рафтааст, вохўрии сеҷониба дар Теҳрон на фақат ба манфиати Эрону Ўзбекистон аст, он инчунин манфиатҳои Афғонистонро дар мадди назар дорад.

Дар вохўрии Теҳрон байни сарони се мамлакат—Ўзбекистон, Эрон ва Афғонистон дар бобати амнияти минтақа, мубориза алайҳи тиҷорати моводи нашъа, ҷиноятҳои муташаккил, баргардондани ҷиноятҳорон, ривоҷ додани корҳои савдо, тиҷорат, мубодилаи афкор сурат гирифт. Дар зимн ҳуҷҷатҳои расмӣ ба имзо расид.

Масъалаи муҳиме, ки дар ин вохўрӣ дар маркази диққат қарор дошт, ин кушодани роҳи нави автомобилгардест, ки аз Тирмиз сар шуда ба воситаи Мазори Шариф то Ҳироти Афғонистон ва аз он ҷо то Бандари Аббоси мамлакати Эрон хоҳад буд. Ба ин васила, дар сурати пурра амалӣ гардидани ин лоиҳа, Ўзбекистон ба бандарҳои Халиҷи Форс—роҳи Укёнус, ки роҳи оби аз ҳама арзонтарин аст, даст хоҳад ёфт;

Эрон, ки аз ҷумлаи мамлакатҳои дар минтақа пешрафта маҳсуб асту маҳсулоти вай бозорҳои бисёр мамлакатҳои Шарқ, Осиёи Наздик ва Осиёи Марказиро фаро гирифтааст, боз ҳам бештар фоида хоҳад дид. Ўзбекистони соҳибистиқлоли ҷавон бо ҳамин роҳ ба бозори ҷаҳонӣ осонтар роҳ хоҳад ёфт, ба ғанӣ гардонидани бозори дохилии худ бештар имкон пайдо хоҳад намуд.

Афғонистон бошад, минтақаи шимоли хешро ободтар хоҳад кард. Чунки Мазори Шариф ва Ҳирот аз шаҳрҳои калонтарин, марказҳои тиҷоратии ин мамлакат буда, дар натиҷаи ҷангҳои беш аз бистсола хеле харобу абгор шудаанд. Ҳангоми сохтмони роҳ ҳазорон нафар ҷавонмардони бекори афғонӣ соҳиби манбаи даромади молӣ баҳри рўзгори хеш хоҳанд гардид. Давлати Афғонистон тавре, ки Ислом Каримов дар баромади худ қайд намуд, аз ин роҳ бевосита (аз транзит), хеле манфиат хоҳад дид.

Ҳамаи инро ба эътибор гирифта Президенти Ўзбекистон И.Каримов, Президенти Эрон Ҳотамӣ, Президенти давлати интиқолии Афғонистон Ҳамид Карзай қайд намуданд, ки воқеаи таърихӣ мебошад. Матбуоти Эрону Ўзбекистон ва Афғонистон ҳам ба имзо расидани ҳуҷҷатҳои мазкурро пурқимат арзёбӣ намуданд.

Аз ҷумла, дар рўзномаҳои Эрон қайд гардидааст, ки Ўзбекистон бо нахи пахта, пилла, пoруҳои маъданӣ, маҳсулоти саноати сабук дар бозори ҷаҳонӣ мавқеъ дорад, дар соҳаи сайёҳӣ низ дорои имкониятҳои калон аст. Истифодаи чунин имкониятҳо барои Эрон ҳам аз фоида холӣ нест. Аз нутқи Президенти Ўзбекистон оид ба маблағи солона 260 миллион доллари ИМА сурат гирифтани муомилоти байни ду мамлакат, ки нисбати имконоти Ўзбекистону Эрон ночизанд, борҳо таъкид шудааст. Яъне, вусъати корҳо дар пешанд.

Дар бобати ин вохўрӣ матбуоти Эрон фикрҳои ҷолиби диққат чоп кард. Махсусан, лоиҳаи роҳи нав, ки ташаббускораш Президенти Ўзбекистон И.Каримов аст, мавриди тавсиф қарор гирифт. Оҷонсии матбуотии ИРНА чунин қайд менамояд: «Бунёди роҳи автомобилгард дар байни се мамлакат дорои аҳамияти азимест. Он Эронро тавассути Афғонистон бо ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ мепайвандад. Ҷумҳуриятҳои Осиёи Марказӣ бошанд, тавассути Эрон ва Афғонистон ба Аврупа, барои баромадан ба роҳҳои байналхалқии ҷаҳонии қулаи баҳрӣ имконият пайдо хоҳанд кард. Ин созишнома баҳри тавсия ёфтани муносиботи байни Эрону Ўзбекистон хидмат намуда, ҳамкории сеҷонибаи Тошкент, Теҳрон ва Кобулро вусъат мебахшанд, як даври навинро боз хоҳад намуд».

На фақат матбуоти Эрон ва мамлакатҳои дар ин вохўрӣ ширкат дошта, инчунин радио ва рўзномаҳои дигар давлатҳо ҳам ба ин вохўрӣ баҳои баланд медиҳанд. Чунки мақсади ниҳоии он: мустаҳкам намудани робитаҳои қадимаи байни халқҳои ҷаҳон, пойдор гардонидани сулҳу салоҳ, зиндагии фараҳманд ва осоишта мебошад. Аз ин рў чунин ба назар мерасад, ки яке аз мақсад ва орзуҳои наҷибонаи Президенти Ўзбекистон Ислом Каримов: «Ҳамсояамон—тинҷ, мо—осуда» рўи об мебароянд. Чунин ба назар мерасад, ки ҳадиси Расули Акрам: Некхўӣ ва хушҳамсоягӣ хонаҳоро ободу умрҳоро дароз мекунад, сарварони ин се мамлакати аз қадимулайём дўсту ҳамсоягии нек доштаро раҳнамост.

**Маъруф ОТАХОНЗОДА,**
**шореҳи сиёсӣ.**

## Хабарҳо аз вилояти Бухоро

### Гранти лоиҳа

Маркази илм ва технологияи назди Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ўзбекистон аз рўи ҷорӣ намудани лоиҳаи истифодабарии партовҳои хоҷагии қишлоқ барои тайёр намудани мебел 2,7 миллион сўм грант ҷудо кард. Лоиҳаро гурўҳи олимони Институти технологияи сабук ва хўроквориӣ тайёр намуданд. Олимон ва мутахассисони факултети бизнес (тиҷорат) ва идораи факултет бо роҳбарии декан Тоҳир Шомуродов ният доранд барои мебел аз қамиш, пояи гандум, сўтаи ҷуворимакка ашёи хоми зарурӣ тайёр кунанд. Баъди коркарди махсус ин партовҳо, ки мувофиқи технологияи пешниҳодкардаи олимон тайёр мегардад, аз масолеҳи чўбин мондание надорад.

Аз ин навигарӣ ширкати холдингии «Файзмебел» -и Тошканд бохабар шуда бо олимон дар бораи ба истеҳсолот ҷорӣ намудани технологияи нав шартнома баст.

### Сертификат ба миробҳо

1200 нафар обронҳои хоҷагиҳои ширкатии ноҳияи Бухоро баъди хатми курси якмоҳаи баланд бардоштани малакаи худ ба гирифтани сертификат ноил гаштанд. Малакабардории обронон дар се корхонаи базавии ноҳия — хоҷагиҳои ширкатии «Бухоро», «Чорбакр» ва ба номи О. Убайдов ба амал омад. Деҳқонон дар рафти он аз баромадҳои роҳбарон ва мутахассисони ташкилотҳои хоҷагии оби вилоят, инспексияҳои истифодабарии захираҳои об ва дигар ташкилотҳо баҳраманд гаштанд.

Мақсад аз таҳсили обронон дар онҳо ташаккул додани ҳисси сарфакорона истифода бурдан аз захираҳои об мебошад. Рўзҳои обмонии пахтазор гузарондани ин гуна тадбирҳо аҳамияти калон дорад.

**ОИ «Туркистон-пресс».**

# Қарздорӣ ба бўҳрон меорад

**ТОШКАНД. (Мухбири ЎзА Норгул АБДУРАҲИМОВА).** Дар таъмини озодии иқтисодии субектҳои хоҷагидорӣ муносибатҳои шартномавӣ аҳамияти муҳим доранд. Аз ин рў риоя кардан ба тартиботи шартномавӣ яке аз вазифаҳои муҳим мебошад.

Агар ба субектҳои хоҷагидории дар айни замон фаъолиятдошта эътибор диҳем, аз ҷумла, дар соҳаи кишоварзӣ муносибатҳои шартномавиро таҳлил намоем, дидан мумкин аст, ки дар байни онҳо одамоне, ки ба ҷараёни ҳуқуқӣ беэътиноӣ зоҳир мекунанд, ҳастанд.

Аз ҷумла, ин хел муносибатро дар ташкилотҳое, ки бояд ба молистеҳсолкунандагони кишоварзӣ хизмат расонанд, мушоҳида кардан мумкин аст.

Истеҳсолгароне, ки ба онҳо эътибори ҷиддӣ медиҳанд, фароҳам овардани тамоми шароитҳоро талаб доранд. Ин ба кормандони саройҳои мошину трактории иттиҳодияи вилояти Навоӣ ҳам маълум аст. Вале ноўҳдабароӣ, риоя накардан ба интизоми шартномавӣ иттиҳодияро ба ботлоқи қарздорӣ овард. Зиёда аз 1,5 миллиард сўм қарзи дебиторӣ ва зиёда аз 1 миллион сўм қарзи кредитории корхонаву ташкилотҳои соҳаи мазкур натиҷаи иҷро накардани шартномаҳои бо корхонаҳои кишоварзӣ басташуда ва вуҷуд надоштани механизми ягонаи назорати иҷрои вай мебошад.

— Ҷонибҳо — иштирокдорони баробарҳуқуқи муносибатҳои шартномавӣ дар рафти иҷрои он бояд ба шартҳои вай риоя намоянд,— гуфт ба хабарнигори ЎзА корманди масъули Вазорати адлия Ш.Саидов. — Дар акси ҳол, ҷониби ба шартҳо риоянакарда, зарар хоҳад дид. Аз ҷумла, агар саройи мошину тракторӣ пули фермерро гирифта ба вай хизмати техникӣ нарасонад, аз ҳамон рўз сар карда қарздор ба ҳисоб меравад. Ин қарзи оддӣ набуда, қарздориест, ки рўз аз рўз афзуда ва бемасъулиятонро то бўҳрон меорад.

Дар натиҷаи маҳз ба чунин аҳвол роҳ додани иттиҳодияи мазкур, қарзи онҳо аз хоҷагиҳо афзуд. Баробари ин иттиҳодия дар давоми солҳои зиёд беасос маблағи хоҷагиҳо — пешакӣ барои хизматрасонӣ додамешударо истифода бурд.

Масалан, дар ҳисобсурати иттиҳодия дуру дароз қариб 500 ҳазор сўм маблағи хоҷагии фермерии «Оби Дин»-и ноҳияи Қизилтеппа, 110 ҳазор сўми хоҷагии фермерии «Шалкар», 139 ҳазору 734 сўми хоҷагии фермерии «Малик бобо» боздошта шуд. Барои пас гардондани ин маблағ ё ки хизмати техникӣ расондан ягон хел чора дида нашуд.

Муносибатҳои шартномавӣ асоси иқтисодиётамон ба ҳисоб рафта, аз иштирокдорони вай масъулият ва интизомнокиро металабад.

# Дар дилҳо суруди озодӣ

## ё худ баъзе фикру мулоҳизаҳое, ки баъди мутолиаи китоби Абдуқаҳҳор Иброҳимов «Миллат овози» («Овози миллат») сар заданд

Рўзи истиқлолияти давлатии Ҷумҳурияти Ўзбекистон барои тамоми халқи Ўзбекистон, барои тамоми миллатҳое, ки дар ин сарзамини муқаддас аҳлонаву тифоқона ҳаёт ба сар мебаранд, рўзи ҳаяҷоновару рўзи хушу хурсандист. Ва он бесабаб ҳам нест. Халқамон аз сохти тоталитарӣ, ҷабру ситами вобастагӣ халос шуда, қадру қимати худ, дини муқаддас, забон ва арзишҳои хешро эҳё бахшида, ба эътимоду эътиқоди хеш такя намуда, халқу миллати ягона гардида, дар садаи XXI дилпурона қадам мезанад. Набояд фаромўш кард, ки иқдоми халқамон ба сўи истиқлолият ба осонӣ накўчид, мубоțризаи мураккабу бераҳмона аз сар бадар шуд ва он тамоми саъю кўшиш ба амалӣ гардондани мақсади ягона—то ки ҳаёти озодонаву мустақилона ба сар барад, нигаронда шуду бисёр қурбониҳоро додан лозим омад ва аз ин рў иди истиқлолият барои мо ҳамеша иди аз ҳама азизу аз ҳама муқаддас боқӣ мемонад.

Аз ин нуқтаи назар ба китоби нависанда, публисист Абдуқаҳҳор Иброҳимов, ки «Овози миллат» ном дораду аз тарафи Консерни табъу нашри «Шарқ»-и Тошканд аз чоп баромадааст, назар афканем, бори дигар ба он боварӣ ҳосил мекунем, ки роҳи ба даст омадани истиқлолият ҳамвор набуд, он воқеаҳои мудҳиш ва хунинро ҳатто аз сар гузарондаасту баъзе гапу калочаҳоро дар ин бобат, ки мамлакати мо ба истиқлолияти хеш бидуни ягон хунрезӣ, талафот расидааст, ба пуч мебарорад. Охир, ягон халқу миллат ба озодӣ бидуни талафот, бидуни маҳрумият муваффақ нашудааст ва инро таҷрибаи таърихии чандинасрина бори дигар собит мекунад. Абдуқаҳҳор Иброҳимов, ки чандин сол боз дар Маркази ҷумҳурии «Маънавият ва маърифат» кор мекунад, дар солҳои аввали истиқлолият дар дастгоҳи Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон дар вазифаи масъул фаъолият пеш бурдааст. Азбаски бо тақозои вазифа дар байни халқ, дар маҳалҳои дурдаст бисёр шудааст, аз ҳамин сабаб барои иншои китоби худ маводи хуберо ҷамъ овардаасту барои исботи фикр далелу рақамҳои мушаххасро овардааст, ки бешак таъсирбахшии онро пурзўр гардондааст. Дар айни замон иншо гардидани ҳар як сатр бо меҳру муҳаббати баланд нисбати Ватан, дўст доштани таърих, аз он фахру ғурур кардан, акс кунондани ҳисси ватандўстиву меҳандўстӣ асари мазкури муаллифро низ дар қатори дигар рисолаҳояш, аз қабили «Ҳисси Ватан», «Мо, ки ўзбекон» хеле хонданибоб гардондааст ва фикри баъзе олимонро дар бобати мудом дар ҷустуҷўву эҷод будани ўро тасдиқ мекунад. Чунки Абдуқаҳҳор Иброҳимов ба таърихи гузаштаамон, ҳодисаву воқеаҳои рангоранги он бо дахлдории худ муносибат мекунад, бо манфиатдории эҷодкорӣ муносибат карда, ба ҳар як далелу сана мушоҳидакорона рафтор менамояд. Алалхусус, муносибати вай ба манбаъҳои маънавиятамон, маърифату давлатдорӣ, бедории миллат бо чуқур фикру мулоҳиза рондан, онҳоро дар паллаҳои тарозу гузошта, як хел бар кашидан ҷиҳати фарққунандаашро нишон медиҳад ва аз ин рў ба он эътироз баён кардан мумкин нест. Эътироз баён кунеду ноҳақ бошед, ба бало монданатон ҳам муқаррар аст. Чунки барои ҳақ будани худ манбаъҳои сершуморро меоварад, онҳоро нишон дода, баъд хотирҷамъ мегардад. Ва ин фазилат на ба ҳар кас хосу мос мебошад.

Асари «Миллат овози»-и ўро мутолиа карда, сараввал пай мебаред, ки ў чун ғаввос дар баҳри беканор шино мекунаду дуру гавҳари заруриро пайдо карда, баъд онро ба қалам додааст. Дар айни замон вай ба таърихи серқирраамон, мероси бои маънавиамон чун сарватҳое, ки дар кўҳу ёнаҳо, дашту саҳро аз паи дарёфти боигарӣ, канданиҳои фоиданок, сарватҳо аст, муносибат мекунад. Аз ҳама муҳимаш аз таҳлили нависандагиву публисистӣ мегузаронад. Дар асари «Овози миллат» мебинем, ки ғояҳои муҳим, фикрҳои аҷибро ҳам аз нигоҳи илмӣ ва ҳам аз нигоҳи эҷодӣ талқин мекунад. Муаллиф ҳар як фикру хулосаи худро дар асоси ҳуҷҷатҳои таърихӣ, далелҳо, риояи қатъӣ бо рақамҳо исбот кардан ҳаракат мекунад. Ва онро баробари мутолиа кардани ҳамаи бисту як боби асари мазкур ҳам мушоҳида кардан душвор нест.

Асарро мутолиа карда, пеш аз ҳама пеши назар бунёдкориҳое, ки дар фурсати кўтоҳи ёздаҳсолаи таърихӣ дар роҳи навсозии ҳаёт, ба вуҷуд овардани асосҳои давлати демократии ҳуқуқбунёд, ҷамъияти озоди шаҳрвандӣ, гузарондани иқтисодиёт ба муносибатҳои иқтисоди бозаргонӣ, ободонии мамлакат ва ҳосил гардидан обрўву эътибори баланди мамлакат дар арсаи байналхалқӣ ҷилвагар мегарданд ва фикрҳои худро дар мисоли симои кунунии навшудаи деҳоту шаҳрҳоямон, тамоми Ватанамон, мўътадил рушд ёфтани иқтисодиёт, дар мамлакатамон ҳукмфармоӣ кардани сулҳу осоиш ва мўътадилӣ, дўстӣ ва ризоияти байни намояндагони миллатҳои мухталифе возеҳу равшан баён месозад, ки дар ин сарзамини муқаддас ҳаёт ба сар мебаранд. Махсусан ў дар бораи дар тамоми соҳаҳои ҳаётамон, дар қалби одамон ҷойгир шудани чунин инсонгарӣ, аз қабили муҳаббат ва шафқат, накукорӣ ва саховатпешагӣ, пайваста мустаҳкам гардидани дилпурии ҳамватанонамон ба рўзиояндаи дурахшон, аз ҷомеаи ҷаҳонӣ ҷои муносиби худро ёфтани Ўзбекистон, ба ислоҳоте, ки дар роҳи бунёди ҳаёти нав, ҷамъияти нав мегузорад, ба меҳнати бунёдкорона, сиёсати мустақили дохилаву беруна, ки ба эҳтироми калон, агар гуфтан ҷоиз бошад, ба ҳусну тафоҳуми халқҳои саросари ҷаҳон мушарраф мегардад, амиқан дахолат мекунад.

Муаллиф ба воқеаҳое, ки халқамон аз сар гузарондааст, бисёр озмоишу душвориҳоро бартараф сохтаасту ба бисёр озмоишҳои ҳаёт тоб овардаасту аз эътиқодаш рў нагардондааст, ҷасорату матонати сарвари давлати Ўзбекистон чуқур муносибат карда, ҳаракат намудааст, ки раванди дигаргуниҳоро дар мамлакатамон ҳаматарафа кушода диҳад, ба хонанда маълум кунад, ки ҳамаи он ба осонӣ ба даст наомадааст. Алалхусус, фикру мулоҳизаҳои вай дар хусуси чӣ тавр дар кадом ҳолат қабул гардидани ҳар як фармону ҳар як қарори ҳукумату Президент, муносибат ба мероси бои гузаштагон, эҳёи номҳои муборакии гузаштагони бузург бо рангорангӣ ва мушаххасии худ фарқ мекунанду ба хонанда имкон медиҳад, ки ба ин ҷараёнҳо бевосита алоқаманд будани худро ҳис кунад, дар ин ҷараён чӣ тавр мақому ҷой пайдо кардани худро зуд эҳсос намояд. Ҳангоми мутолиаи «Овози миллат» як чизро ба алоҳидагӣ фарқ кардан мумкин аст, ки он дар эҷодкориаш зоҳир мегардад. Яъне, муаллиф аз нигоҳи нависандагӣ ба ҳуҷҷатҳои таърихӣ, моҳияти далелу рақамҳо муносибат карда, ба талқини бадеиву адабии он диққату эътибори махсусро нигарондааст. Дар онҳо услуби ба худ хоси публисистӣ ба тезӣ ошкор мегарданд.

Муаллиф аз хусуси ислоҳотҳое, ки дар солҳои истиқлолият дар мамлакатамон ба рўи об бароварда мешаванд, махсусан диққату эътибори калону самимонаи сарвари давлатамонро нисбати маънавият ва маърифат бо фахру ғурур баён месозад ва таъкид мекунад, ки ба туфайли ҷасорату матонат сарвари давлатамон Ислом Каримов ва шарофати истиқлолият чароғи хомўшшудаи ниёкону падару бобоёнамон аз нав рўшан гардида, арвоҳи гузаштагон шод гардид, қулфи дили халқамон кушода шуда, чашмаҳои илму эҷод, ки дар бадали чандин солҳо аз маҷро монда буданд, боз «дарҳои» худро боз намуданду аз он халқамон баҳра мебардорад. Ва он қади миллату халқамонро боз ҳам баланд бардошт ва ин салоҳият боввариро ба оянда боз ҳам пурзўр гардонд, ҳар як шаҳрванди Ўзбекистон ба сифати шаҳрванди ин Ватан— Ўзбекистон қадру қимати ҳақиқиии худро ёфт. Аз ҳама муҳимаш дар ин бобат фикру мулоҳизаҳои хешро аниқу равшан баён кардаасту аз риёкорӣ, забонбозӣ, суханони муҷмал орӣ аст. Аз ин рў дар асари ў самимияти ҳақиқӣ, муҳаббати софро нисбати халқу Ватан, сарвари давлат, фахру ғурури беҳадро пай бурдан душвор нест.

Дар асар ғояи «Шахсе, ки сару сарвариро ба гардан мегирад, ба миллати хеш шаъну шарафи беқиёсро меоварад», мақсади асосӣ гардидаасту онро бо кўмаки мисолҳои таърихӣ ва ҳаётӣ талқин мекунад.

Ана ин фикрро аз мағзи сар гузаронед, то чӣ андоза ҳақ будани муаллифро пай мебаред. Ў нигоштааст: «Маълум аст, ки дар фанни фалсафа мафҳумҳо таҳти унвони моҳият ва ҳодиса ҳастанд. Дар салтанати пештара, яъне замони шўроҳо ба мафҳуми моҳият сар-сарӣ, рўякӣ муносибат карда, бештар ба ҳодиса диққату эътибори калон доданд. Ҳол он ки моҳияту ҳодиса дар як поя меистанд. Агар боз соддатар карда гўем, гандум гандум асту ҷав ҷав. Ҳеҷ гоҳ дар гандумзор ҷав намерўяд». Чӣ гуна фикрҳои ҷолиби диққатанду касро беихтиёр ба фикру мулоҳиза рондан даъват месозанд. Китоби мазкур дар хусуси Ўзбекистон ва халқи он дар давоми солҳои сипаришудаи истиқлолият нақл мекунад. Ва онро мутолиа карда, ҳар як муштарӣ ба он боварӣ

ҳосил мекунад. Чунки хуб медонем, ки иншои китобу мақола дар хусуси сарвари давлат ин маънои як қисми ҳикоят дар хусуси Ўзбекистони мустақил мебошад. Ва дар ин бобат баён гардидани фикру мулоҳизаҳои мухталиф ҳам як ҳолати табиӣ мебошад. Чунки ҳар кадом аз нигоҳи худ, манфиатдории хеш ва маҳорату истеъдоду савияи худ иншо мекунад. Аз ин рў, мухталиф будани фикру андешаҳо ҳам чун як ҳолати муқаррарӣ қабул карда мешавад.

Алқисса, асари «Овози миллат»-и Абдуқаҳҳор Иброҳимов асари зебои публисистиест, ки фазилатҳо ва арзишҳои ба халқи куҳанамон хосу мосро тараннум мекунад. Ва бо ин асари мукаммал муаллифро табрик намуда, таманнои онро дорем, ки ба миқдори зиёд ҳамин қабил асарҳоро иншо карда, ба равнақи халқу Ватан, миллат саҳми муносиби худро гузорад.

**Э. ТУРДИҚУЛОВ,**
**корманди шоистаи фарҳанги Ҷумҳурияти Ўзбекистон.**

Ҷорводорӣ — ҷабҳаи зарбдор

# Маҳсулдиҳии ҳайвонот меафзояд

## (Мусоҳиба бо мудири фермаи ширӣ-молии хоҷагии ширкатии «Гулобод» -и ноҳияи Самарқанд Фурқат Маҷидов)

**— Барои ба маҳсулнокии баланди ҳайвонот муваффақ шудан ба чиҳо риоя намудан лозим аст?**

— Асоси ривоҷ додани чорвои ҷамъиятро мавҷудияти базаи мустаҳками озуқаи серғизо ташкил менамояд. Хушбахтона дар хоҷагии мо барои ба вуҷуд овардани асоси хўрокии ҳайвонот имкониятҳои мусоид мавҷуданд. Аҳли фермаамон барои захира кардани ему хошоки фаровон мисли баъзе хоҷагиҳои ноҳия мушкилӣ намекашанд. Чунки дар худи хоҷагиамон ҳар сол ба миқдори зиёд озуқаи серғизо тайёр карда мешавад. Дар якчанд бригадаҳои хоҷагӣ барои расондани хўрокии ҳайвонот замин ҷудо карда шудааст.Бо ибораи дигар якчанд ҷамоаҳои хурди деҳқонӣ мисли аъзоёни бригадаҳои Адҳам Низомов, Ҳайдар Йўлдошев баробари истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ бо тайёр намудани озуқаи чорво низ фаъолият нишон медиҳанд. Ман аз фурсат истифода карда ба аъзоёни меҳнатдўсти он бригадаҳое, ки ба ҷамъоварии ему хошоки фаровон ҳиссаи муносиб мегузоранд, изҳори ташаккур менамоям.

**— Фақат бо роҳи захира намудани озуқаи фаровон ба маҳсулдеҳии хуби ҳайвонот пурра муваффақ шудан мумкин аст?**

— Не, барои маҳсулнокии баланди чорво мавҷудияти зоти сермаҳсул роли калон мебозад. Мо вақтҳои охир ба ин масъала эътибор дода истодаем. Модаговҳои каммаҳсул бо наслҳои сермаҳсул иваз мешаванд. Мо ин амали судбахши худро минбаъд ҳам давом медиҳем.

**— Фурқатака дар айни вақт дар ферма чанд сар чорво ҳаст ва маҳсулдеҳии имрўзаи онҳо чӣ гуна?**

— Ҳоло дар фермаи мо 236 сар чорво мавҷуд аст. Аз он 82 сараш говҳои ҷўшоӣ мебошанд. Имрўзҳо аз ҳар сар модагов ба ҳисоби миёна дар атрофи 7 литр шири хуштамъ ҷўшида истодаем. Аммо ин ҳадди охирини коркунони ферма нест. Баробари рўз то рўз зиёдшавии алафи тару тоза ва хасу хошоки серғизо пешбинӣ гардидааст, ки маҳсулдиҳии ҳар сар модагов ба ҳисоби миёна ба 8 -10 литр расонда шавад. Барои ин тамоми шароиту имкониятҳо мавҷуданд.

Дар хоҷагӣ солҳои охир чорводорӣ ба соҳаи фоидаовар табдил ёфта истодааст. Сабаби ин натиҷаи ташкили дурусти меҳнат дар байни коркунону хизматчиёни ферма ва мадади беҳамтои аъзоёни бригадаҳои озуқатайёркунанда мебошад. Ҳавасмандгардонии аҳли ферма ба ин хеле мусоидат менамояд. Соли гузашта нақшаи пешбинишударо бо муваффақият иҷро кардем. Имсол ният дорем, ки камаш 150 тонна шири серравған тайёр намуда, ба давлат фурўшем. Барои адои қавл ҳама пурмаҳсул меҳнат карда истодаем. Боварӣ ҳаст, ки саъю кўшишамон зоеъ намеравад ва натиҷаҳои дилхоҳ меоварад.

**— Ташаккур. Акнун бигўед, ки барои коркунони ферма чӣ гуна шароиту имкониятҳо фароҳам оварда шудаанд?**

— Мо дар ҳаққи онҳо пай дар пай ғамхорӣ зоҳир менамоем. Зеро хуб медонем, ки онҳоро аз ҳар ҷиҳат ҳавасманд накарда ба натиҷаҳои баланди меҳнатӣ муваффақ шудан номумкин аст. Аз ҷумла ҳамаи коркунону хизматчиёни ферма бо корҷомаву хилъати сафед таъмин карда шудаанд. Ҳамчунин хонаи дамгирӣ, душ ва имкониятҳои дигар эҳтиёҷи аҳли фермаро то андозае қонеъ мегардонад. Коркунону хизматчиёни беҳтарини мо то 28 ҳазор сўм моҳона мегиранд. Хулоса онҳо аз шароиту имкониятҳои барояшон муҳайёкардашуда қаноатманданд.

**— Фурқатака, мо боварӣ дорем, ки дар фермаи шумо молбону говҷўшҳое, ки солҳои зиёд пурмаҳсул, софдилона меҳнат карда истодаанд, кам нестанд. Хоҳишмандем онҳоро номбар мекардед?**

— Дуруст гуфтед, дар фермаи мо чорводорони асил бисёранд. Аз ҷумла говҷўшони моҳир —Раҳима Бекмуродова, Маърифат Файзиева, молбонҳои чашмикордон Ҳамро Эшқувватов, Шўҳрат Султонов, гўсолабон Амоной Бойқобилова ва чанде дигарон намунаи ибратанд. Мо бо чунин машъалони ферма ба таври ҳаққонӣ мефахрем ва минбаъд ҳам меҳнати як андоза вазнин, вале шарафноки онҳоро қадр хоҳем кард.

**— Одатан бисёр хоҷагиҳо дар соҳаи ривоҷ додани чорвои ҷамъиятӣ ба душвориҳо рў ба рў меоянд. Маҳдудияти майдонҳои кишти озуқаи чорво, набудани чарогоҳ, норасоии техника аз қабили чунин мушкилот аст. Дар хоҷагии Шумо низ дар ин самт муаммоҳо ҷой доранд?**

Хушбахтона, мо чунин муаммо надорем. Ба туфайли мадади бевоситаи раиси раёсати хоҷагӣ — ҷавонмарди хоксору чашмикордон Хуршед Ўроқов муаммоҳои соҳаи чорводорӣ ҳалли худро ёфтаанд.

**— Фурқатака дар хотима дар бораи нақшаҳои минбаъдаи худ чанд сухан мекардед?**

— Бо ҷону дил. Мақсади минбаъдаи мо яктост. Ин ҳам бошад, саршумори ҳайвоноти сермаҳсулро зиёд карда, бо ин роҳ истеҳсоли ширро афзун гардонданием.

**Абдурафиқ САНГИНОВ,**
**хабарнигори ҷамоатии рўзнома.**

# Дар роҳи тадбиркорӣ

20 нафар занон кадбонуҳои маркази ноҳияи Пешкў дар корхонаи «Пешкўтекс» ба омўхтани касби тадбиргарӣ пардохтанд. Курсҳо бо ташаббуси палатаи маҳсулоттайёркунӣ ва тадбиргарии вилоят созмон дода шудааст. Тавре ки раиси палатаи он Нишон Аитов маълум кард, чунин курсҳо боз дар чор ноҳияи вилоят кушода хоҳад шуд.

Дар рафти таҳсил занон — кадбонуҳо аз хусуси ташкил додани тадбиргарии хурд маълумот пайдо карда, бо қонуну қоидаҳои андозситонӣ, имтиёзи тадбиргарони хурд шинос гарданд. — Дар давоми таҳсил занҳо бо стипендия таъмин мегарданд, ки онро шўъбаи бо кор таъминкунии ноҳияҳо таъсис намудаанд.

**ОИ «Туркистон пресс»**

# Ташаббуси ҳоким

Нақши шўъбаи маорифи халқи ноҳияи Сариосиё, комёбиҳои хонандагони мактабҳои он дар озмуну мусобиқаҳо нисбати дигар хонандагони шўъбаи таълимии вилояти Сурхондарё шоёни таърифу тавсиф аст. Ба қарибӣ барои боз ҳам дуруст ба роҳ мондани корҳои таълим ва пиёда кардани Дастури миллӣ, Қонун дар бораи таълим ҳокими ноҳия, депутати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон Парда Мадиев бо аҳли мактабҳои ноҳия ва кормандони шўъбаи маориф сўҳбати муфассал гузаронид. Дар пешравии кори ин соҳа ба мутахассисон, устодон, роҳбарони ин соҳа баҳри бартараф сохтани камбудиҳову норасоиҳо маслиҳатҳои муфид дод.

Чанде пас дар шўъбаи маорифи ноҳия хазинаи «Зиё» ташкил карда шуд. Ва чанде нагузашта раиси хазина, мудири шўъбаи маорифи ноҳия ба роҳбарону корхонаҳои ноҳия барои ёрии моддӣ расондан бо хат муроҷиат намуданд. Пас аз чанде корхонаи обанбори «Тўпаланг» ҳиссадорони сохтмони обтаъминкунии Сариосиё, ҳиссадорони «Шароб» -и ноҳия, фермери «Боғу бўстон», хоҷагии ширкатии ба номи И. Диёров, ба номи Охунбобоев, «Тоқчиён», «Сўфи-ён», «Даштинабот» ба ҳисоб - рақами ин хазина маблағ гузарониданд. Дар хазина маблағи муайян ҷамъ гашт.

Савол ба миён меояд, ки маблағи мазкур ба кадом мақсад масраф мегардад? Маблағ ба хотири ҳавасманд кунондани хонандагони боистеъдод аст. Аз ин хотир ҳокими ноҳия Парда Мадиев барои дар байни мактабҳои ноҳия аниқ кардани донишу малакаи хонандагон дар ҳудуди ноҳия дар байни хонандагони синфҳои 9, 10, 11 озмуни фаннӣ гузаронид. Дар ин мусобиқа 196 нафар хонандагони мактабҳо иштирок намуданд. Дар байни хонандагони синфҳои 9 Фахриддин Қудратов, Хуршед Шералиев, Хайриниссо Ботирова ҷойҳои 1, 2, 3 -ро ишғол намуданд. Дар байни хонандагони синфи 10 бошад, Фазилат Шарифова, Фаррух Назаров, Шерзод Шоназаров ғолиб дониста шуданд. Дар мусобиқаи хатмкунандагон бошад, Акмал Мўъминов, Абдуҳофиз Равшанқулов, Сабоҳат Холмуродова ғолиб дониста шуданд. Ба ғолибони ҷойҳои аввал 20 ҳазор сўм, ба ҷойҳои дуввум 15 ҳазор ба ғолибони ҷойҳои саввум 10 ҳазор сўм мукофотпулӣ дода шуд. Яъне ба хонандагоне, ки ҷои аввалро ба даст оварданд, 100 ҳазор сўм, ҷои дуввум 75 ҳазор сўм, ҷои саввум 50 ҳазор сўм пулро ҳокими ноҳия Парда Мадиев супурд.

Ҳокими ноҳия моҳи феврал боз қарор намуд, ки давраи дуввуми озмуни хонандагонро бо иштироки роҳбарони ноҳия, ташкилоту муассисаҳои ҷамъиятӣ гузаронад. Озмунро кормандони ҳокимият таҳти назорат гирифтанд.

Хонандагон Саида Саидова, Дилбар Тоҷиддинова, Салтанат Саидова дар байни хонандагони синфи 9 -ум ғолиб дониста шуданд. Дар байни хонандагони синфи 10 бошад, Максим Сарокин, Нодир Ҷўраев, Одил Холиқов аз ҳама зиёдтар хол ба даст оварданд. Хонандагони синфи 11 Максим Михайлин, Шаҳноза Тўраева, Фирўза Останақулова дар натиҷаҳои тест аз ҳама беш хол ғун карданд. Ба ғолибони ҷойҳои аввал аз моҳи сентябр то феврал 120 ҳазорӣ ба тариқи стипендия дода шуд. Яъне ба ғолибони ҷойҳои дуввуму севвум 90 ва 60 ҳазор сўм пулро бо тантана супориданд. Инчунин ҳокимияти ноҳия ба устодони беҳтарин Муаллими хизматнишондодаи ҷумҳурӣ, омўзгори физика ва математика Абдуҷаббор Фаттоев аз мактаби рақами 9, аз мактаби рақами 20 муаллими фанни химия Абдухалил Бойниёзов, омўзгори мактаби рақами 28 аз фанни математика Мавлуда Сатторова, омўзгори забонҳои хориҷӣ аз мактаби рақами 68 Ҳайдар Бобокалонов, омўзгори фанни таърих аз мактаби рақами 32 Парда Наҳангов гилем ва ба миқдори як моҳона маош супурда шуданд.

—Бе ҳеҷ муболиға бояд гуфт, ки ин ташаббус аз ҷониби ҳокими ноҳия Парда Мадиев оғоз гашт, -мегўяд мудири шўъбаи маорифи ноҳия, Муаллими хизматнишондодаи ҷумҳурӣ Аҳмадҷон Бобоев.

—Шахсан ман ва дигар ходимон ва падару модарон аз ин ташаббус қаноатмандем. Ман худ аз худ андеша мекунам, ки кош дар ин айём хонандаи мактаб бошаму дар чунин озмунҳо ширкат варзам. Баъди ин чорабиниҳо боз дар кори таълими ноҳия як таконе ба амал омад, ки инро худи омўзгорон тасдиқ мекунанд.

**Нуралии РАҶАБ,**
**паёмнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.**

# Навгониҳои Тоҷикистон

## Мурофиаи судӣ

Дар пойтахти Тоҷикистон мурофиаи судӣ аз болои Нарзибек Давлатов ва Ўктам Тоҳиров оғоз ёфт, ки мувофиқи тахмини мақомоти ҳифзи қонуну тартиботи мамлакат дар миёнаи солҳои 90-уми садаи гузашта чанд кушторҳои фармоиширо ба ҷо овардаанд. Тахмин меравад, ки онҳо мухбири ОРТ Виктор Никулин ва паёмнигори «Би-Би-Си» дар Тоҷикистон Муҳиддин Олимпурро куштаанд. Мудири бюрои радиостансияи «Би-Би-Си» дар Тоҷикистон Муҳиддин Олимпур 13 декабри соли 1995 дар назди Донишгоҳи давлатии Душанбе кушта шудааст. Баъди чанд моҳ 28 маи соли 1996 киллерҳо мухбири ОРТ дар Тоҷикистон В.Никулинро дар даромадгоҳи манзилаш парронданд. Ба мақомоти ҳифзи қонуну тартибот ҳамон вақт муяссар нагардида буд, ки дар гармогармии кор ҷинояткоронро ба даст гирад. Зеро ҳамон вақт дар мамлакат ба қонун итоаткорӣ дида намешуд. Чунки ҷанги шаҳрвандӣ давом дошт.

Н.Давлатов ва Ў.Тоҳиров сокинони ноҳияи Кофарниҳони шафати Душанбе буда, дар маркази пойтахт дар рафти ба рўи об баровардани тадбирҳои оҷилии истинтоқӣ ба даст афтоданд. Аз рўи эътирофи дастгиршудагон куштори В.Никулинро яке аз командирони саҳроии мухолифат Нозим Юнусов фармоиш дода будааст. Ба ғайр аз куштори В.Никулин ва М.Олимпур, ин одамкушон эътироф намуданд, ки соли 1995 беш аз 50 ҷиноятро нисбати хизматчиёни ҳарбии руссиягӣ содир намудаанд.

Чуноне ки дар Прокуратураи Генералии мамлакат баён мекунад, ҳамаи ин ҷинояткориҳо ба мақсади «номўътадил гардондани вазъи ҷамъиятиву сиёсӣ дар ҷумҳурият» ва ё ба мақсади «бадном сохтани сохтори дохили давлатӣ дар арсаи сиёсӣ» ба рўи об бароварда шуда буданд. Ҳини ба рўи об баровардани мурофиаи судӣ нисбати Н.Давлатов ва Ў.Тоҳиров чораҳои зиёди бехавфӣ андешида шудаанд.

## Авф худро сафед намекунад

Мўҳлате, ки мебоист шаҳрвандони Тоҷикистон даромадҳои хуфиёнаи худро ошкор сохта, онҳоро дар ҳисобсуратҳои бонкҳои тиҷоратии мамлакат ҷойгир мекарданд, анҷоми худро ёфт. Аз рўи ҳисобҳои пешакӣ дар зарфи беш аз дуним моҳ ҳамагӣ беш аз 45 миллион доллар маблағи хуфиёна ошкор шуд.

Авф нисбати маблағҳо мувофиқи фармони Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмонов аз моҳи марти соли 2003 ба мақсади ҷалб сохтани маблағи шаҳрвандони Тоҷикистон ба иқтисодиёт эълон гардида буд. Ваъда дода шуда буд, ки ба чӣ тавр ба даст омадани маблағҳои ошкоргардида касе сару кордор намешавад. Вале ба авф набояд маблағҳое шомил гардонда шаванд, ки аз фурўши силоҳ ва моддаҳои нашъамандӣ ба даст омадаанд.

Аз рўи пешгўиҳои боварибахш мебоист дар бадали эълон гардидани авф нисбати маблағи хуфиёна Душанбе тақрибан 80-100 миллион доллар ба даст меовард. Вале тахмини корбастон ба пуч баромад. Ба фикри онҳо сабаби асосии барбод рафтани мақсади мазкур ва ба даст наомадани рақамҳои болоӣ дар ҳамин мебошад, ки аҳолӣ ҳанўз ба бонкҳои тиҷоратии Тоҷикистон он қадар эътимоди калон надоранд.

## Омодагӣ ба зимистон

Ҳукуматдорони Тоҷикистон ба тайёрӣ ба мавсими тирамоҳу зимистон аввали тобистон шурўъ карданд. Чунин бармаҳал оғоз ёфтани корҳои тайёрӣ бо ҳамин тавзеҳ дода мешавад, ки соли гузашта дар натиҷаи барбод додани корҳои тайёрӣ аз ҷониби корхонаҳои соҳаи адои хизмати коммуналӣ дар як қатор ноҳияву шаҳрҳои мамлакат, аз он ҷумла пойтахт вазъияти фавқулодда сар зада, боиси эътирози ҳаққонии аҳолӣ гардид. Махсусан ба корхонаҳое эътироз зиёд гардид, ки бо таъминоту нақли энергияи барқи Душанбе машғул буданд.

Соли ҷорӣ ҳукумат ба тамоми вазорату идораҳо супурдааст, ки кулли тадбирҳоро оид ба мўътадил арзи ҳастӣ намудани корхонаву ташкилотҳои зертобеи худ андешанд. Комиссияе созмон дода шудааст, ки ба таркиби он намояндагони ҳукуматҳои маҳаллӣ, мақомоти прокуратура, барқгарон барои тафтиши тайёр будани хоҷагии барқӣ ба давраи тирамоҳу зимистон, озод гардондани истгоҳҳои иловагии трансформаторӣ аз истеъмолгарони ғайриқонунӣ шомил гардидаанд.

**«Туркистон-пресс»—«Вароруд».**

# 27 июн – Рўзи кормандони матбуот ва воситаҳои ахбори оммавӣ

## Рўзноманигорӣ кори саҳл набудааст

Аз дафтари хотира:

—Боре ҳамкасбам Хўҷамурод Қўлдошеви раҳматӣ аз дафтари корӣ берун омада, ду даст дар киссаву бо сари хам дар роҳрави идора бо саду як андеша рафтуо мекарданд.

Раиси иттифоқҳои касаба Ҳомидҷон Қиличзодаи раҳматӣ муддати мадиде ба рафтуои Хўҷамуродака зеҳн мондаву гоҳ-гоҳ ба соат нигариста, асабонӣ мешуданд. Ва ниҳоят бо оҳанги таҳдид дод заданд.

—Рафиқ Қўлдошев!

Хўҷамуродакаро ин дам аз дарёи андешаҳо берун кашидан даргумон буд. Чи тавре ки медонед, агар одам ба дарёи амиқи андешаҳои бесару нўг ғарқ шавад, масалан, аз даҳони омўзгор чашм наканад ҳам, ба гўшаш ҳеҷ чиз намедароянд. Агар дағалтар карда гўем, дар ин ҳолат одамизод кар мешавад ва ҳатто нобино мешавад.

Қиличзода бори сеюм фарёд заданд. Куҷо?! Хўҷамуродака ҳанўз пасу пеш қадам мезаданд, ҳеҷ чизро намешуниданд ва ҳатто намедиданд гўё. Ниҳоят, косаи сабри Қиличзода лабрез шуда, пеши роҳи Хўҷамуродакаро, ба қавле, кўндаланг гирифта тамоми овозашонро сар доданд.

—Барои чӣ дод мезанед!—риштаи андешаҳои Хўҷамуродака канда шуду норозиёна ба рўи Қиличзода давиданд.

—Эъ, чаро дод назанам!—бо ҳамон оҳанги таҳқир базўр лаб ба сухан кушоданд Қиличзода.—О, шумо чӣ хел бандаи худо? Як соат боз мисли моку дар роҳрав мегардед? Дар ҷоятон шишта кор кунед-дия. Аз одами бекор худо безор, мегўянд.

—Кӣ бекор?! Мана аз кор намононед,устод.

—Аҷиб-ку, дар роҳрав—кор?!

—Ҳа. Ман дар роҳрави корхона, дар кўчаву хиёбонҳои шаҳр, ҳатто баъзан дар хобам ҳам кор мекунам.

—Ку қоғазу қаламатон?!

—Э-э, домуллои содда-е,—ришханд карданд Хўҷамуродака.—Охир, ман мавзўи як очеркамро ду-се рўз, баъзан ду-се ҳафта фикр карда, дар майнам пазонда, агар тавонам дар як ё ду соат менависам. Агар дар майнаам пазонда натавонам, аз баҳри мавзўи ёфтаам мегузарам...

—Худаш чӣ гап?! — Раҳматҷон Норови раҳматӣ (котиби масъули рўзнома) ба оташи ҷанҷол об пошида, аз чашм айнакашонро гирифтанд.

—Домулло!—чун одат, пешдастӣ карданд Хўҷамуродака.—Ҳудаю беҳуда ин кас ба ман мудом мечаспанд. Намемонанд, ки озод кор кунам.

—Рафиқ Норов, ба ин кас бовар накунед. Кадом одами солим дар роҳрави идора кор мекунад.

—Қиличзода,—табассум карданд Норов,—ин тараф бед-е... Гапи Хўҷамурод ҳақ. Ҳулқу хўяшро аз ман пурсед. Вай дар роҳрав ҳам баъзан кор мекунад.

—Дар роҳрав? Кор мегўед?!

—Ана ҳамту,—бо хушҳолӣ Хўҷамуродака ба дафтари кориашон даромаданд...

xxx

Бародари азизам, шодравон Хўҷамурод Қўлдошев бисёр марди шариф, базлагў ва ҳозирҷавоб буданд. Магар журналист ё худ адиб як рўзу як ҳафта ва баъзан аз ин ҳам зиёд дар бораи як мавзўъ андеша накарда, қалам ба даст гирифта метавонад?!

Вале рўзнома баъзан одамро «чорпо» мекунад, медавонад, чунки таъҷилӣ навиштан лозим. Ҳарчанд хабар, хабари расмиро (маводҳои қолабии хоси рўзнома), агар қаламкаш андак истеъдод дошта бошад, метавонад дар як рўз як ё ду саҳифаи рўзномаро пур кунад. Ба рўзномахон ҳама гуна ахбор лозим, ба шарте ки ягон гапи тоза, қарор ё қонуни нав бошад. Аз ин рў жанрҳои маводи рўзномаю радио ва телевизион гуногунанд. Лекин ҷанговартарин жанри воситаҳои ахбори оммавӣ хабари хурду калон аст! Ифода кардани ин жанри ҷанговарона аз журналист истеъдоди хоссаеро металабад. Қаламкаши фидоӣ дар як ё ду се ҷумла, бидуни суханпардозиҳои бемаврид, ба рўзномахонон ва радиошунавандагону бинандгони телевизион муждаи обнарасидаеро мерасонад.

Оё навиштани хабари хурд осон аст?! Ҳаргиз! Борҳо шоҳиди он будем, ки барои хабари хурдтарину пурмаънитарин озмунҳои умумиттифоқӣ баргузор мегаштанд. Агар ба дигар жанрҳои рўзноманигорӣ низ ҳамин тавр муносибат мекардем, ба назарам, бурд мекардем. Ман дар ин ҷо ҳаҷм ва услубҳои хоси жанрҳои гуногунро намегўям. Мақсадам тамоман чизи дигар аст. Кас мехоҳад, ки дар хабари хурду калон, ё дар репортаж ва мусоҳиба, очерку ҳикоя ва ғайраҳо ба ҳикмати «ҳар сухан ҷоеву ҳар нукта мақоме дорад» риоя намояд. Чунки як мафҳуми беҷо ва барзиёд маъниро хароб мекунад.

Алқисса, иншо намудани маводи бамаънӣ ва оммафаҳм дар назари ин ё он хонанда ва ҳатто қаламкашон осон метобад. Офаридани ин гуна маводҳо танҳо ба онҳое муяссар мегардад, ки истеъдоди фитрӣ, дилу нияти пок доранд ва мисли дарахти сербор сархаманд.

Қаламкашони боистеъдод табиатан фурўтананд. Лекин ботинан онҳо азият мекашанд. Аз он азият мекашанд, ки то ба ин рўз ягон чизи дилхоҳ навишта натавонистаанд, ҳанўз бисёр чизро намедонанд ва наомўхтаанд ва метарсанд, ки то ҷонашон дар рамақ аст, ягон асари хонданӣ навишта наметавонанд. «Ин дарди бахайр,—мегўянд онҳо дар дил худро мазаммат карда.—Аммо сад афсўс, тамоми донишҳои бароям заруриро омўхта натавониста, аз дори дунё мегузарам...»

Боз аз дафтари хотира:

Боре баъди чоп шудани яке аз мақолаҳои тадқиқотии собиқ муовини сармуҳаррири рўзнома Мўҳсин Умарзода ба дафтари кориашон даромадам. Дар дасташон лифофаи боз, ҳайратзада. Маро диданду:—дарро пўшед.—гуфтанд табассум карда.—Одамон аҷиб-а? Тавба! Гап дар байни худамон монад-у ба рўи ин лифофа нигаред.

Лифофаро гирифта чашм давондам. Ва зери лаб «Ба академик Мўҳсин Умарзода»-ро хонда, дар дил хурсандӣ мекардам.

—Хайр, шумо аз кадом академик кам?—гуфтам хандида.—Танҳо диплом надореду халос. Яъне академики бе унвон.

...Мўҳсин Умарзода мисли рассомони касбӣ сурат мекашанд. Мусиқаи нодири ниёкон ва мусиқаи Ғарбро мефаҳманд, дар бораи шатранҷ дар чанд шумораи рўзнома «дарси шоҳмот»-ро навишта буданд, ки ҳанўз ба забони тоҷикӣ ин гуна дарсро касе нанавишта буд, ҳикояву қисса менавиштанд ва аз забони ўзбекию русӣ тарҷума мекарданд, ба се забон эҷод мекарданд: забони модарӣ, ўзбекӣ ва русӣ. Бо ёрии луғат бо бисёр забонҳои Шарқу Ғарб ҳарф мезананд, шеър мегўянд ва мушкилтарин ашъори ниёконро тафсир карда метавонанд. Этимологияи бисёр забонҳои дунёро шарҳ дода, силсилаи мақолаҳои тадқиқотӣ навиштаанд. Мўҳсин Умарзода, ба қавле, донишманди «универсалӣ» буда, ҳар қаламкаши аз чор тарафи дунё бохабарро низ дар ҳайрат гузошта метавонад.

Хулоса: агар ҳар журналист ё адиб мисли Умарзода соҳиби донишҳои «универсалӣ» мебуду истеъдоди худодод медошт, маводҳои таъҷилиро дар як нафас навишта метавонист. Ман бисёр хушқаламонеро медонам, ки дар мавзўъҳои мухталиф мақолаҳои бонамак навишта метавонанд. Вале онҳо то китоб ва сарчашмаҳои ҳамон касбу корро меомўзанд, фурсати пуркиматро аз даст медиҳанд. Ва дар муддати кўтоҳ маводашонро ба рўи коғаз фуроварда наметавонанд.

Рўзномаро беҳуда рўзнома намегўянд. Бояд маводи рўзномаро ҳамарўза ва таъҷилӣ, бисёраш дар як рўз навиштан лозим. Дар чунин вазъият оё ҳама дар як поя маводҳои «бозоргир» иншо карда метавонанд?! Не, албатта. Шояд хонандагон бипурсанд, ки чаро баъзан мақолаҳои хоми хом рўи рўзномаҳоро мебинанд. Ҷавобан мегўям: «панҷ панҷа баробар нест». Ва боз меафзоям:« касби рўзноманигорӣ бинои умри эҷодкорро ҳамарўза сўҳон зада, аз рўи зарурат қаламкашро маҷбур месозад, ки тез ва дар фурсати кўтоҳ эҷод кунад. .

xxx

Ҳайати таҳрири «Овози тоҷик» ба қарибӣ ба қароре омаданд, ки минбаъд барои афзудани муаллифони фаъоли «Овози тоҷик»—оинаи рўзгори шаҳрвандони Ўзбекистон кўшиш ба харҷ медиҳанд. Сифати маводҳоро то метавонанд рангинтар мекунанд.

xxx

Ўзбекистон соҳибистиқлол гардид. Сохтори ҷамъият ба куллӣ тағйир ёфт. Бо роҳи иқтисоди бозор давлати ҳуқуқбунёди демократӣ барпо мекунем.

«Овози тоҷик» низ оинаи ҳамин ҷамъияти ҳуқуқбунёди демократӣ бояд шавад. Агар мо, журналистон мағз андар мағзи ин ҷамъияти навро бо тамоми вуҷудамон наомўхта, аз пеши поямон дуртарро дида натавонем, тирамон хок мехўрад. Омўхтан ва боз омўхтан ва ниҳоят эҷод кардан кори ҳар як қаламкаши замон аст.

Дар Рўзи матбуот ва воситаҳои ахбори оммавӣ ба шумо, ҳамкасбони азиз дар ин роҳи пурмашаққат ва дар як вақт пурмасъул комёбиҳои беназир орзумандем.

**Бекназар ТЎЙНАЗАРОВ.**

***Ҳар субҳ аз тариқи телевизион шарҳ додани рўзномаҳои рўз анъанаи маъмулӣ аст, зеро ки ҷамъияти мамлакат ҳанўз аз хонаи худ берун нарафта, ҳам аз мўҳтавои нашрияҳои даврӣ бохабар мегардад ва ҳам аз набзи сиёсиву иҷтимоӣ ва иқтисодии дохиливу хориҷӣ.***

***Ҳамчунин дар Малайзия, ки ҳар ҷо дар меҳмонхона телевизорро равшан мекардем, дар вақти муайян шарҳи нашрияҳои рўзро пахш мекарданд.***

Аз дафтари қайдҳо

## Аз чаҳорчўба берун, яъне аз ахлоқ берун

Аввалин чизе, ки дар ин пахши шарҳи рўзномаҳо диққатҷалбкунанда буд—забони онҳо. Шарҳи рўзномаҳо ҳамзамон аз ҷониби се нафар шореҳ ба забонҳои малайӣ (ё тавре ки худашон расман мегўянд баҳаса мелаю), чиноӣ ва ҳинду бурда мешавад ва ин асло маънои онро надорад, ки ин ё он рўзномаи малаизабон ба ин забонҳо шарҳ дода мешуда бошад. Дар мамлакат маҳз ба ин забонҳо ва англисӣ чоп шудани нашрияҳои даврӣ боис мегардад, ки онҳо маҳз ба забонҳои чопи худ ташреҳ гарданд.

Нашри рўзномаҳо ба забонҳои чиноӣ ва ҳинду, ки мувофиқан соҳибони ин за-

бонҳо 25 ва даҳ фоизи аҳолии мамлакатро ташкил менамоянд, ҳоли табиӣ ва мантиқӣ мебошад. Ва умуман на танҳо нашрияҳо, балки дар маҳалҳо ва шаҳрҳое, ки ҷамъияти ин миллатҳо дастҷамъона зиндагӣ мекунанд, навиштаҷот танҳо ба забони чиноӣ ё ҳинду ва ё дар паҳлуи онҳо ҳамчунин ба забони расмии баҳаса мелаю ба назар мерасад. Хусусан дар иёлоти тамоми нимҷазираи Малайзия чиноиҳо аксарияти аҳолиро ташкил менамоянд. Фаразан дар шаҳри чормиллионнафараи Ипоҳ, ки маркази маъмурии иёлати Перак мебошад, ҳаштод фоизи ҷамъияташ чиноиҳо мебошад. Ҳамчунин дар Пинанг ва дигар музофотҳои шимолӣ лаҳни чиноӣ бештар ба гўш мерасад.

Дар қисмати ҷанубии нимҷазира бошад, манзара аз шимол фарқ ҳам мекунад. Дар он минтақаҳо чиноиҳо аз ватани бобоии худ—Чин нисбат ба ҳаммиллатони шимолиашон дуртар афтодаанд ва бар замми ин онҳо бештар бо малайҳои маҳаллӣ омехта шуда, забону фарҳанги худро тақрибан аз даст доданд. Вақте ки роҳнамои мо Райени чиноимиллат гурўҳамонро ба Мелакка бурд, ки дар роҳи дусоатаи мошинӣ дар ҷануби пойтахт ҷойгир шудааст, ба мо нақл кард, ки худаш дар ин шаҳр тавлид шудааст ва агарчӣ хонаводаашон чиноӣ будаанд, ў аз кўдакӣ дар оилаву берун аз он ба англисиву малайӣ муошират доштааст ва аз ин боис забони бобоёни худро аз даст дода буд...

Ин манзара дар шароите рўх додааст, ки на танҳо нашрияву маҳсулоти бисёри чопӣ ба чиноӣ дар Малайзия вуҷуд дорад, балки шабакаҳои телевизионӣ барномаҳои зиёди чиноизабон пахш менамоянд. Дар меҳмонхонаҳо телевизорҳо шабу рўз намоишҳоро аз даҳ-дувоздаҳ шабака пахш мекарданд. Онҳо ба забонҳои чиноӣ, ҳинду ва ҷопонӣ пахш гарданд, дар зери экран тарҷимаи онҳо ҳатман ба забони баҳаса мелаю бо титр навишта мешуд. Танҳо барномаҳои англисиро тарҷима намудан зарур набуд, зеро аксарияти аҳолии мамлакат онро мефаҳмад.

Дар телевизион шабакаҳое ҳастанд, ки асосан филмҳои хориҷиро пахш менамоянд. Агарчи аксари ин филмҳо эҷоди синамогарони Ғарб буданд, аз тамошои онҳо тааҷҷубам меафзуд, зеро ки дар онҳо дар тўли ду ҳафтаи тамошо аслан ягон саҳнаи фаҳшу аз ахлоқи мо бегона ба чашмам нахўрд. Тааҷҷуби ман аз ин «боодобии» филмҳои тамошокардаам тўл накашид ва ман ба ин ҳайрати худ бо кўмаки намояндаи вазорати сайёҳӣ Хайрӣ хотима гузоштам. Маълум гардид, ки филмҳо пеш аз пахш гардидан аз назари шўрои махсус мегузаштааст ва мувофиқи салоҳдиди худ он гурўҳ филмҳоро ба чорчўбаи ахлоқи исломӣ ва миллӣ ҳамоҳанг сохта, танҳо баъд намоиш медодааст...

Азбаски дар мамлакат беш аз ними аҳолӣ пайравони дини Муҳаммадӣ мебошанд, қоидаву талабҳои онро дар воситаҳои ахбор низ муроот менамоянд. Дар телевизион ҳар сари чанд вақт дар мавзўи маърифати дини ислом намоишҳо пахш мегардад. Ё як воқеаи дигар ба ёдам мерасад, ки дар назди ғурфаи рўзномафурўшӣ рўх дод. Аз рўи кунҷковии касбӣ он нашрияҳоро, ки дар беруни ғурфа дар рўи мизи дароз гузошта буданд, синчакорона нигоҳ мекардам, ки он маҷаллаву рўзномаҳои ранга яке аз дигаре муҷаллотар буд. Аммо дар тафовут аз мо дар онҳо ба аксҳои урёну шаҳватангез нигоҳам наафтид. Дар байни раддаи рўзномаҳо ба яке чашмам хўрд, ки бо алифбои арабӣ нашр гаштааст. Ба даст гирифта зеҳн мондам, ки бифаҳмам ба чӣ забон аст. Аммо бефоида буд. Бо ҳамин мақсад ба шахси паҳлуям муроҷиат кардам, ки ў ҳам бо як калима ҷавоб гуфт: «муслим». Ман бошам ба худ чунин бардошт намудам, ки эҳтимол он рўзнома ба забони баҳаса мелаюи арабиҳарф чоп мегашта бошад.

Барои он ки бо вазъи матбуоти мамлакат ҳатто сарсарӣ ошно шудан хоҳӣ, зарур нест, ки рафта аз ғурфа онро харид намоӣ, зеро ҳар субҳ то он ки аз ўтоқи худ дар меҳмонхона ба берун ҳаракат кунӣ, дар дастаки пушти дари хона дар халтаи селофанӣ онро ходимони ҳутал овехта меравад. Махсусан агар рўзномаҳои англисизабони «Стар» ва ё «Ню страйтс тайм»-ро хоҳиши саҳифагардон кардан дар шахс пайдо гардад, 10-15 дақиқа басанда нест, зеро онҳо аз 50 то 70 саҳифа чоп мегарданд, ки албатта 40-45 фоизаш рекламаву эълон аст.

**Тоҷибой ИКРОМОВ,**
**хабарнигори «Овози тоҷик».**
Ш. КУАЛА—ЛУМПУР.

## Мужда ва табрик

Таҳти ҳамин унвон дар шумораи сеюми «Овози тоҷик» яке аз фаъолони матбуот, маорифпарвар, ҳамсаф ва ҳамкори устод Айнӣ, аз хешовандони наздики Пайрав Сулаймони - Асадуллои Кошонӣ чунин навишта буд: «Муддате буд, ки мо форсизабонон, ба сабаби ошно набудан ба забони туркӣ ва русӣ аз хондани рўзнома маҳрум будем. Орзў мекардем, ки эй кош дар ин шаҳри бузург, ки маъдани илм ва маркази донишбуда, маорифхона ҷаридае ба забони тоҷикӣ (форсӣ) нашр кунанд, то ки тоҷикон ҳам аз хондани ҷароид маҳрум набошанд. Хушбахтона, ба зиёрати ҷаридаи «Овози тоҷик» ноил шудем. Умед дорем, ки маорифпарварон ва тараққихоҳон аз ёрии маънавӣ ва қаламӣ ба ин ҷаридаи навзой музоиқа (дареғдорӣ-шарҳи М.О). накунанд. Оре, саодати навъи башар вобаста ба вуҷуди илм ва дониш аст, ки аз маркази сегонаи табъи инсонӣ ҳосил мешавад. Яъне: гўш, ҳуш, забон, ки мешунавад, мебинад ва мегўяд.

Пас, ҷарида барои сайқалдиҳии ин се чашмаи вуҷуди инсонӣ беҳтарин василаест, ки ҷаҳолатро шуста, тоза менамояд. Рўзнома забони миллат аст, ҷарида оинаи ҷаҳоннамост, рўзнома мўниси бекасон ва додраси мазлумон аст. Ҷарида мояи хушёрӣ ва боиси бедории халқ аст. Зинда бод маориф ва матбуот.

(Аз «Овози тоҷик» №3, соли 1924).

Асадуллои Кошонӣ дар «Овози тоҷик» хеле шеърҳо чоп намудааст. Ҳатто, дар васфи инқилоб, доҳии он, бахшида ба Иди ҳафтсолаи инқилоб (масалан, дар шумораи 12, ки 5 ноябр ба табъ расидааст, иборат аз 20 байт шеъраш чоп шудааст) дар васфи деҳқон, занон, илм, маориф ва ғайра навиштаҳои вай бисёр ба чашм мерасанд. Аммо, баъди чанд муддат номи Кошонӣ аз саҳифаҳои ин рўзнома, мисли худи ў гум шуд...

«Таърих оинаи ҳаёт», гузаштаро ҳар қадар беҳтар омўзем, ҳамон қадар беҳтар ба қадри озодӣ, истиқлолият мерасем. Ин ифодаҳои ҳақиқатомўзи Президент Ислом Каримов водор месозад, ки дарси таърих бо ҳама талхиву тирагиҳояш дақиқ омўхта шаванд. То ҷавонон, хонандаи имрўзаи «Овози тоҷик» ба қадри забон, рўзномаи худ бирасанд, онро ҳамаҷониба дастгирӣ намоянд. Яке аз дўстон ва ҳамнишинони Айниву Дониш—Зуфархони Ҷавҳарӣ, ки аз шоирони дар равияи бедилӣ комёбе буду дар матбуоти даврии тоҷик ва ўзбек низ фаъол, ин табрикро ба «Овози тоҷик» ирсол доштааст:

**Ба гўшам мерасад овози тоҷик**
**Ки бояд шуд кунун**
**дамсози тоҷик!**
**Дамонад рўҳ дар тан,**
**мағз дар сар,**
**Каломи маърифатпардози тоҷик...**

«Овози тоҷик» №3. 1924.

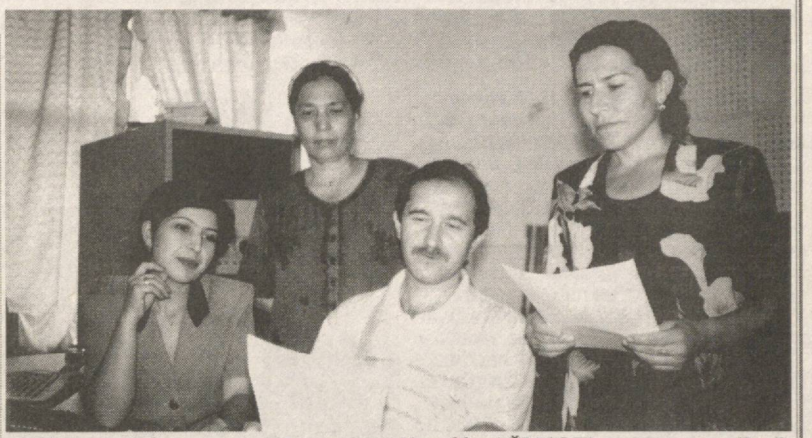

Мудири шўъбаи тоҷикии радиои ҷумҳурӣ **Муҳаббат ҶЎРАЗОДА,** мошиннавис **Кимё ҚУВНОҚОВА,** сармуҳаррири шабакаи «Дўстӣ» **Абдулазиз РАҲИМОВ**, муҳаррири мусиқӣ **Саодат БЕКНАЗАРОВА.**

## «Дар оилаи ягона»

Сухане дошта бош дилпазир,
ё диле дошта бош суханпазир.

Муҳаммади ҲИҶОЗӢ.

Ҳар рўзи мо бо дидани телевизион ё шунидани гуфторҳои радио оғоз мешавад. Телевизион ва радио узви хонаводаи ҳар яки мо шудааст. Замони пур аз таҳаввулот (дигаргуниҳо), хусусан глобализатсия (ҷаҳонӣ шудани ҳар як ҳодиса) тақозо менамояд, ки мо аз шабакаи ин воситаҳои ахбори оммавӣ ҳамеша истифода намоем.

Шукри беҳад, ки дар кишвари мо — Ўзбекистон, ки аҳолиаш чун аҳли як хонавода зиндагӣ мекунад, дар забонҳои мухталиф барномаҳои телевизиону радио ташкил карда шудааст. Аммо матбуоти тоҷик, журналистикаи мо дар Ўзбекистон таърихи қариб садсола дорад. Азбаски мақолаи худро аз баёни нақши телевизиону радио шурўъ кардем, беҳтар мебуд, ки аз хусуси фаъолияти шўъбаҳои тоҷикии телевизион ва радиои ҷумҳурӣ чанд сухан гўем. Чунки дар бораи рўзномаҳои тоҷикӣ бисёр гуфтаанду иншооллоҳ боз нақл хоҳем кард.

Инак шаст сол аст, ки аз пойтахти Ўзбекистон — Тошканди азим садои барандагони шўъбаи тоҷикии радиои ҷумҳурӣ сартосари кишвар ва хориҷ аз он пахш мешавад. Имрўз барномаҳои ин шўъба аз тариқи шабакаи «Дўстлик» (то 30 дақиқа), инчунин ҳар рўзи шанбе дар ҳудуди бист дақиқа аз шабакаи аввал (яъне «Ўзбекистон») ба мавҷи ҳаво мебароянд. Ҳаҷми барномаҳои тоҷикӣ сол то сол зиёд мешаванд, ки кам не. Панҷ сол пеш ташкил шудани барномаи хабарию таҳлилии «Дар оилаи ягона», ки қаблан «Ҳубби Ватан аз имон аст» ном дошт, далели сухани зикршуда аст. Ин барномаҳо ба таҳлили воқеаҳои муҳими ҷумҳурӣ, аз ҷумла ҳаёти тоҷикони муқими Ўзбекистон бахшида мешаванд.

Масалан, чанд рўз пеш барномаи «Дар оилаи ягона» аз хусуси баргузории як маҳфили бисёр пурмазмуну дилпазир бахшида ба 125-солагии рўзи таваллуди устод Садриддин Айнӣ дар Донишгоҳи давлатии педагогии ба номи Низомии пойтахт гузориши хубе пахш кард. Дар ин барнома баробари суханронии олимони номии

Оператори шабакаи «Дўстӣ»
**Элдор АБДУРАҲМОНОВ.**

Ўзбекистон табрики Сафири Фавқулодда ва Мухтори Тоҷикистон дар Ўзбекистон Ғуломҷон Мирзоев садо дод. Дар яке аз барномаҳо зиндагиномаи олими шинохта, зодаи ноҳияи Бўстонлиқ, доктори илми физикаю математика Қудратулло Фаёзов баён шуд, ки бешак манзури ҳар шунаванда шуда метавонист.

Ин гуна мисолҳоро бисёр овардан мумкин. Шўъбаи тоҷикии радиои Ўзбекистон баробари воқиф намудани аҳолӣ аз рўйдодҳои муҳими рўз барномаҳои хубу дилангези адабию мусиқиро ба самъи шунавандагон мерасонад.

Мудири шўъба Муҳаббат Ҷўразода агар ҳар рўз аз пайи таҳияи «Дар оилаи ягона» бошад, муҳаррири калон, нависандаи хушзавқ Муҳаммадҷони Шодӣ кўшиш ба харҷ медиҳад, ки «Сеҳри сухан»-у «Ҳамроз» баёнгари розҳои мардум бошанд. Муаллиф, ки худ қадри суханро хуб идрок мекунад, дар ҳар як барномаи адабию бадеӣ мавзўи муҳими адабиёти форсу тоҷикро матраҳ намуда, шунавандагонро ба худогоҳӣ даъват менамояд. Фаъолияти эҷодии Муҳаммадҷони Шодӣ берун аз шўъбаи тоҷикии радиои Ўзбекистон доман густурдааст, ки аз он хонандагони «Овози тоҷик» ва бинандагони барномаҳои тоҷикии телевизион низ огоҳ ҳастанд. Чанде пеш китоби муаллиф дар яке аз нашриётҳои Тошканд мунташир гардид.

Гўяндаи шўъба Равзахон Мирзоева дастпарвари факултаи забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ҳаст. Дар риштаи радиожурналистика шахси нав нест. Шеваи хуби барандагии барномаҳоро дорад. Мазмуни матнҳоро ба зеҳни шунавандагон пурра мерасонад, аз ин рў вақтҳои охир шикваю гилаи мухлисон аз хусуси лаҳни дикторон кам шудааст.

Шўъбаи тоҷикии радио дорои хазинаи ғании суруду таронаҳост. Дар ин ҷо ғайр аз таронаҳои классикию замонавии ҳунарпешагони тоҷикистонӣ сурудҳои тоҷикии овозхо-

Гўяндаи шўъба **Равзахон МИРЗОЕВА.**

нони ўзбекистонӣ гирд оварда шудаанд. Дар гузаштаи наздик таронаҳои чунин овозхонони варзида, мисли Матлуба Дадабоева, Мардон Мавлонов, Шавкат Тошматов, Мунираи Муҳаммад, Қурсия Эҳсонова, Хурсанд Шеров ва монанди инҳо дар «фонд» набуданд. Хеле хушоянд аст, ки сафи овозхонони тоҷик дар кишвари мо зиёд мешаванд ва таронаҳои онҳо аз тариқи барномаҳои радио ва телевизион зуд-зуд садо медиҳанд. Дар таҳияи барномаҳои мусиқии радио саҳми муҳаррир Саодат Бекназарова калон аст.

Беш аз понздаҳ сол мешавад, ки Кимёапа Қувноқова дар ин шўъба матнро хушсифат, бехато кўчонда, зиёда аз ин маслиҳатгўи ҷавонон ҳастанд. Журналисти моҳир Тоҷибой Икромов, ки дар ин шўъба низ кор мекунад, шарҳҳои пухтаи сиёсиро ба ҳукми шунавандагон ҳавола менамояд.

Хуб мешуд, ки агар кормандони шўъбаи тоҷикии радиои Ўзбекистон ҳамкориро ба алоқамандонашон вусъат диҳанд.

Шоире гуфтааст:

**Мекунад хизмат ба миллат радио,**
**Мезанад ҳарфи саодат радио,**
**Дарси ў таҳзиби ахлоқ асту бас,**
**Қиссаҳои хуб мегўяд ба мо**
**Кори ў танҳо суруду соз нест,**
**Як ҷаҳон дорад назокат радио...**

Инчунин аз тариқи студияи «Дўстлик»-и телевизион ҳар рўзи шанбе барномаи «Дар оилаи ягона» меҳмони хонаводаҳои мо мешавад. Ин барнома ду сол пеш «Меҳрангез»-ро иваз карда, «Рангинкамон»-ро комилтар намуд. Имрўз он низ ҳаводорони зиёд пайдо кардааст, чунки онро ҳама имкони тамошо кардан дорад (аз шабакаи аввали телевизиони Ўзбекистон). Масъули ин барнома журналисти варзида Шарофат Ҷўразода ҳамеша дар ҷустуҷўи эҷодист. Барнома дар тўли чанд дақиқа ҳам аз рўзгори ягон оила, кору бори инсонҳои обрўманд нақл мекунад, ҳам таронаи дилчасchallenging тоҷикиро ба мухлисон тўҳфа менамояд. Барномаи охирини «Дар оилаи ягона» ба фаъолияти эҷодии оҳангсози номӣ Алишер Латифзода бахшида шуд. Аз нигоҳи журналистӣ баҳо диҳем, барномаҳо бо иштироки шоираи баҷаҳо Зебои Тоҳириён, дар бораи олими файласуф ва мантиқшинос Неъматулло Сайфуллоев, математик, профессори Донишгоҳи миллии Ўзбекистон Мирсаид Орифов ва дигар инсонҳои маъруфи халқамон аз беҳтарин барномаҳои телевизионӣ ба шумор меравад.

Барои мо муҳим аст, ки ба қадри барномаҳои радиоӣ ва телевизионӣ, ки аз тарафи ҳукумати ҷумҳурӣ бароямон имконпазир шудааст, расем, ҳарчанд ин гуна имкониятҳо дар бобати нашри рўзномаҳо ва чопи китобҳои тоҷикӣ низ фароҳам ҳастанд.

**Шоқаҳҳор САЛИМОВ,**
**муовини роҳбари «Радиои байналхалқии Тошканд».**
***Аксбардор: Раҳмоналӣ АКБАРАЛИЕВ.***

Фидоиёни соҳа

## Анвар — паёмрасони диёри худ

Рўзномаи «Овози тоҷик» чунин муаллифони фаъолу содиқро чун Анвар Муродов башумор дорад. Агар аз ноҳияи Чусти вилояти Наманган аксу мақола ва ё хабаре чоп шавад, онро Муродов ё ташкил намудааст ё худ эҷод кардааст. Хусусан солҳои охир, ки бисёре аз хабарнигорони ҷамоатӣ ва ҳатто маошхўр аз эҷод мондаанд ва ё ҳавсалаашон пир шудааст, мисле ки ин таъсири давр ва иллати муҳит ба Анвар Муродов ҳеҷ асар накардааст. Солҳое пеш як нафар аз ҳамқаламони ҳамдиёри ў Муҳаммад Ҳаким, ки бештар дар ҳикоянависӣ азм мекард, вақтҳои охир Анвар Муродовро «танҳо» гузошт. Барои ҳамин ҳам ҳоло ў на танҳо бори саҳифаи тоҷикии «Чуст ҳақиқати»-ро мекашад, балки ягона муаллифи пайғомрасонандаи «Овози тоҷик» аз ноҳияи Чуст аст.

Донандаи ноҳияи худ, ки дар ҳар маҳаллион Анвар Муродовро чун паёмрасони худ мешиносанд, диёрашро барои рўзномахонон шинос менамояд ва воқеаҳои он аз назари ў дар канор намемонад.

**Матн ва сурати Т.ХОВАРӢ.**

Аз ҳаёти коллеҷҳо

# Таълимгоҳи посбонони саломатӣ

***Ба ташкил ёфтани омӯзишгоҳи тиббии Бухоро ба номи Абӯалӣ ибни Сино бештар аз 70 сол сипарӣ шуд. Дар айни замон он ба коллеҷ табдил ёфт.***

***Мо бо директори таълимгоҳ, доктори илмҳои тиб Карим Мирҷонов вохӯрда, сӯҳбат оростем.***

***Карим Мирҷонов соли 1938 дар шаҳри Вобканд таваллуд ёфтааст. Дар соли 1957 мактаби миёнаи № 10 шаҳри Бухороро, дар соли 1963 Институти тиббии Тошкандро хатм кардааст.***

***Дар кафедраи ҷарроҳии ТошМИ, беморхонаи вилоятии Бухоро, беморхонаи вилоятии бачагон чун ҷарроҳ, мудири шӯъба, сарҷарроҳи бачагонаи вилоят фаъолият нишон додааст.***

***Солҳои 1977-1982 дар Донишкадаи тиббии Тоҷикистон омӯзгорӣ намуд.***

***Ду сол дар Ҷумҳурии Халқии Никарагуа дар сафари хизматӣ буд. Он ҷо барои фидокорию самаранокии амалиётҳояш сазовори унвони «Шифокори халқии Никарагуа» ва медали тилло гардид. Аз соли 1989 инҷониб директори омӯзишгоҳи тиббии Бухоро мебошад. Дар мавзӯи «Беморики эхонокоз» (шуш) дар байни бачагони вилояти Бухоро» рисолаи номзадӣ, оиди ҷарроҳии бемориҳои гурда рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.***

***Доктори илмҳои тиб Карим Мирҷонов соҳиби оила, панҷ фарзанд ва ҳашт набера аст. Ба забонҳои тоҷикӣ, ӯзбекӣ, русӣ ва испонӣ ҳарф зада метавонад.***

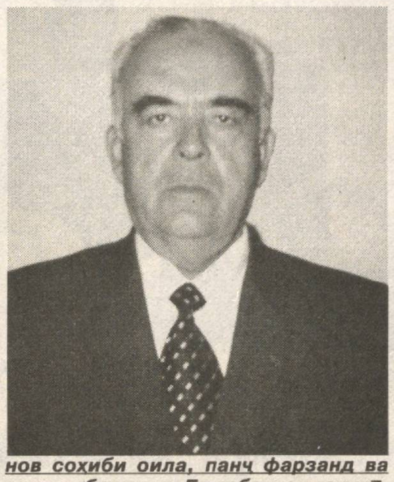

**— Дар бораи диррӯз ва имрӯзи таълимгоҳ ҳарф мезадед?**

— Дар Бухоро бори аввал дар соли 1931 курси тайёрии тиббӣ дар гузари Мирзо Раҳматуллоев дар ҳавлии бой ташкил ёфта, дар пойгоҳи он соли 1932 техникуми тиббӣ ба вуҷуд омадааст. Аввалин директори омӯзишгоҳ Ориф Обидов, нахустин омӯзгорон Жирнов Алексей, Семушкина Галина, Ҳасанов Тофик, Карим Қаюмов, Мусоев Абдулло, Турғунов Шермат ин ҷо фаъолият нишон додаанд.

Дар соли 1954 мактаби фелдшерон ба омӯзишгоҳи тиббӣ табдил ёфт. 10 марти соли 1954 бо қарори ҳукумат ба вай номи Абӯалӣ ибни Синоро ниҳоданд.

Аввалин дастпарварони омӯзишгоҳ ба муқобили малярия, холера (вабо), тиф барин бемориҳо мубориза бурдаанд. Дар омӯзишгоҳ аввал кормандони техникӣ тайёр карда шудаанд. Дар давоми ним аср дар ин ҷо 15768 нафар кормандони тибб таҳсил гирифтаанд. Агар дар соли 1935 омӯзишгоҳро 15 нафар хатм карда бошад, дар соли 1964 шумораи он ба 400 нафар расид.

Омӯзишгоҳ солҳои тӯлонӣ на фақат барои вилояти Бухоро, балки барои вилоятҳои ҳамсоя низ кормандони тибб тайёр мекард. Вай дар айни замон дар бобати ташкил ёфтани техникумҳои тиббии Қаршӣ, Шаҳрисабз, Тирмиз низ ёрии амалӣ расонд. Дар соли 1980 сохтмони бинои нави техникум оғоз ёфт. Ҳайати омӯзгорон аз ҳисоби дастпарварони мактабҳои олии тиббии шаҳрҳои Тошканд, Маскав, Самарқанд, Қазон, Санкт-Петербург ғанитар гардид.

Аз байни дастпарварони собиқи омӯзишгоҳ чордаҳ нафар докторҳои илми тиб ва даҳҳо номзадҳои илм ба воя расиданд.

Маро 2 октябри соли 1989 сарвари омӯзишгоҳи тибб таъин карданд. Ҳоло дар омӯзишгоҳ аз рӯи ихтисосҳои ҳамшира, доя, лаборантию ташхисмонӣ, санитария, фелдшерӣ, ёрдамчиёни провизор ва ғайра кадрҳо тайёр карда мешавад. Дар маскани илм бештар аз чил дарсхона, лабораторияҳои амалиёт мувофиқи талаби замон ҷиҳозонида шудааст. Ин ҷо 10 комиссияи фаннӣ фаъолият нишон медиҳад. Омӯзгорон-духтурони пуртаҷриба Ф.Абдугалямова, А.Голдман, Ҷ.Маматкулова, О.Олимов, Х.Идрисова, И.Амонов, Ш.Ниёзов ва ғайра ба наврасон асрори касб меомӯзонанд.

Дар айни замон дар коллеҷ дар чор равия 500 нафар талаба, ҷамъ дар даргоҳи он 2069 нафар мутахассисҳои оянда аз рӯи панҷ тахассус таҳсил мегиранд. Тирамоҳи соли гузашта бинои нави замонавии коллеҷ бо тамоми қулаиҳо ба истифода супурда шуд.

Бояд қайд кард, ки омӯзишгоҳи мо аз соли 1983 инҷониб таълимгоҳи такягоҳӣ ба шумор меравад. Дар пойгоҳи он дар шаҳрҳои Ғиҷдувон, Навоӣ, Каттақӯрғон, Зарафшон омӯзишгоҳҳои нави тиббӣ ба вуҷуд омад ва мо ба онҳо пайваста ҳар гуна ёрии услубӣ мерасонем.

Ҳоло дар ҷамоаамон 173 нафар омӯзгор фаъолият нишон медиҳад. Аз соли 1998 инҷониб дар мамлакат барои муассисаҳои миёнаи махсус, касбу ҳунар, коллеҷҳо корҳои тайёр намудани қолабу андозаҳои нави таълим оғоз ёфтанд. Даргоҳи илми мо байни панҷоҳу се омӯзишгоҳи тиббии ҷумҳурӣ аз қатори даҳтои беҳтарин ҷо гирифтааст. Мақсади асосиамон тайёр намудани мутахассисҳои болаёқату муносиб мувофиқи талабҳои давру замон аст.

**— Карим Мирҷоновичи мӯҳтарам, шифокор соҳиби чӣ гуна фазилатҳо бояд бошад?**

— Албатта фазилат сарфи назар аз касбу кор, машғулияти шахсӣ барои ҳар як инсон зарур аст. Зеро вай ҳусни инсон буда, ба туфайли он обрӯю эътибори шахс меафзояд. Одамони соҳибфазилат ҳамеша гули сари сабади ҳамаи давру замонҳо буданду ҳастанд.

Шифокорӣ касби олиҷаноб буда, масъалаи ҳаёту мамоти инсон бо вай алоқа дорад. Зеро «Тани сиҳат беҳи давлат аст».

Инсон табиатан мӯҳтоҷи гуфтори ширину самимият, муомилаи хушу бомеҳр, ростию адолат, хоксорию садоқат аст. Агар табиб соҳиби ин гуна фазилатҳо бошад, мардум ӯро болои сар мебардорад.

Рӯзгори одам чун хобу хаёл зуд мегузарад. Синни инсон ба ҷое, ки расид, вай хоҳу ноҳоҳ дар бораи умри гузарондааш бештар фикр мекунад. Ҳамон шахсе, ки онро сарфи некию накӯкорӣ, ростию машғулиятҳои фоиданок намуда бошад, бахтиёр аст. Замони бачагӣ модари мушфиқамон ба мо — фарзандон пайваста мегуфт: «нури чашмонам, агар чун алиф рост бошед, ҳаргиз дар намемонед ва ба муродатон мерасед». Ин гуфтаҳо роҳбаладни ҳаётамон гардид ва моро ба қуллаи мақсадамон расонд. Дар ҳамгашту паскӯчаҳои печдарпеч ва хатарноки зиндагӣ балогардон гардид.

**— Мутаассифона, одамон аз тамаъкории баъзе табибон шиква доранд...**

— Дар шароити мураккаби бозаргонӣ ҳукумати ҷумҳурӣ дар қатори дигар соҳаҳо дар бобати ислоҳ намудани соҳаи тиб низ ғамхорӣ зоҳир мекунад. Барномаи ислоҳ намудани низоми тандурустӣ ҷомаи амал мепӯшад. Дар бобати ба беморон расондани хизмати тиббӣ ва таъмин кардани онҳо бо дорую дармон аз тарафи давлат ҳамоно маблағи зиёд харҷ мегардад. Боиси таассуф аст, ки байни кормандони соҳа нисбати ин гуна ғамхориҳо хиёнат, сӯиистеъмол, қонуншиканӣ ва тамаъ ҷой дорад. Мегӯянд, ки бори каҷ ба манзил намерасаду ҳар кас киштаашро медаравад. Нафси бад хоҳу ноҳоҳ касро нокас намуда, ӯро ба ҳар бало гирифтор мекунад. Ин гуфтаҳоро боз нанависед... Таъриф не, чил сол муқаддам дар вилоят ёрии анестезиологиро ба роҳ мондем. Таи солҳо ҷарроҳиҳои мураккабтаринеро, ки танҳо дар марказ гузарондани онҳо пешбинӣ гардида буд, дар Бухоро бомуваффақият ба роҳ мондем. Шукр, ки имрӯз зиёда аз чил нафар шогирдонам дар вилоятҳои Бухорою Навоӣ, Самарқанду Қашқадарё фаъолият нишон медиҳанд. Ҳоло низ баъзе ҷарроҳиҳои мураккабтаринро ба ман месупоранд. Ҳамоно панди файласуфонаи модар — чун алиф рост будан, ҳамеша ҳамроҳу раҳнамоям.

Ба қарибӣ дар беморхонаи вилоятии бачагон як бачаи қарокӯлиро, ки аҳволаш хеле вазнин буд, ҷарроҳӣ кардам. Хушбахтона, ҳаракатҳоямон беҳуда нарафт. Вай умри дубора дид. Арзи сипоси волидайни ӯ ҳадду андоза надошт. Рӯзе падари ҳамон бача манзиламро пурсид. Маълум шуд, ки ӯро низ замоне ҷарроҳӣ кардаам ва вай нияти инъомкунӣ дорад. Ба вай гуфтам: ман вазифаи худро ба ҷо овардам ва аз хизмати худ розиям. Ҳар қадар маблағ дошта бошад, барои парваришу нигоҳубини фарзандашон сарф кунад. Мусоҳибам аввал ҳайрон шуд, баъд дуокунон баромада рафт. Бароям як чиз аён буд: аҳли он хонадон маро фаромӯш намекунад (бо некӣ ёд мекунад). Барои инсони худогоҳ зиёда аз ин мукофоте ҳаст? Ҳол он ки ин хел воқеа дар ҳаётам бисёр рух медиҳад.

**— Шаш соли расо дар Тоҷикистон кору зиндагӣ кардед. Ҷои он рӯзҳо дар ҳаётатон, умуман фикратон оиди муносибатҳои ду халқи бародар чӣ гуна аст?**

— Он давра таърихи гувори умри банда аст. Боиси ифтихор аст, ки дар қатори олимони забардаст ба донишҷӯёни Донишкадаи тиббии Тоҷикистон солҳо дарс гуфтам. Аз сӯҳбатҳои инсони комил ва донишманди бузург, ректори институт Юсуф Баширхонович Исҳоқӣ баҳравар гардидаам. Сарфарозам, ки байни мардуми баору номус ва адолатхоҳу фарҳангдӯсти тоҷик дӯстону шогирдони зиёд дорам.

Баъди соҳибистиқлол гардидани мамлакатҳоямон дар бобати муносибат, омаду рафтҳоямон як андоза душвориҳо пеш омадаанд. Вале ман ба як чиз боварии қатъӣ дорам: халқҳои тоҷику ӯзбекро, ки чун гӯшту нохун ба ҳам васл гардидаанд, ҳаргиз аз ҳам ҷудо кардан мумкин нест. Бояд таъкид кунам, ки душвориҳо ҳаргиз садди роҳи дӯстии мо шуда наметавонад.

**— Муаллим, барои сӯҳбати ширинатон ташаккур.**

**Сӯҳбатнигор Амрулло АВЕЗОВ, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.**

Тобистони хуррами бачаҳо

# Бофароғат мегузарад

Имсол низ барои истироҳати бофароғати бачагон ғамхории калон зоҳир карда шуд. Тамоми 518 масканни солимгардонии бачагон ба мавсим сари вақт тахт гардид ва аз аввали моҳи июн ҷавонписарону духтарон ба басти якум ҷалб гардиданд. Чуноне ки ба мухбирамон аз Комиссияи ҷумҳурии солимгардонии бачагон маълум карданд, имсол тамоми масканҳои истироҳат 240 ҳазор нафар бачагони аз 7 то 14-соларо дар чор баст ба оғӯши худ мегиранд. Дар бобати ташкили хуби истироҳати тобистонаи бачагон хизмати комиссияҳои вилоятиро оид ба солимгардонӣ махсусан зикр кардан лозим меояд. Зеро аз ҷониби онҳо тамоми тадбирҳо дар бобати сари вақту хушсифат ҳозир кардани масканҳои истироҳат ба бачагон ҷомаи амал пӯшонда шуданд.

Азбаски аксар масканҳои истироҳат дар маҳалҳои кӯҳӣ ва наздикӯҳӣ воқеанд, ташкил кардани тадбирҳои мухталифи фарҳангиву варзишӣ ва ғайра низ андешида шудаанд. Баробари ҳавои тоза, оби софу гиёҳҳои шифобахш барои мустаҳкам гардидани саломатии бачагон тадбирҳои мутасаддиён андешида низ саҳм хоҳад гирифт.

Имсол низ чун солҳои пешина барои истироҳати бофароғати бачагони соҳилҳои ҳавзаи Арал, алалхусус Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон ва вилояти Хоразм ғамхории калон зоҳир карда шуд. Аз рӯи ҳисобҳои пешакӣ беш аз чор ҳазор нафар писарону духтарони ин маҳал истироҳати тобистонаи худро дар масканҳои аз ҳама беҳтарини солимгардониву истироҳатии Оқтош, Белдерсой, Чимён ва Янгиобод мегузаронанд. Саломатии онҳо таҳти назорати доимии духтурон қарор мегирад ва барои давои онҳо дориву дармон, таҷҳизоти заруриро Вазорати тандурустӣ, Бунёди «Соғлом авлод учун» омода сохтаанд.

Мувофиқи тадбирҳои андешидашуда барои истироҳати бофароғати бачагону духтарон вазорати фарҳанг ва Ҷунбиши ҷамъиятии ҷавонони «Камолот» ҳам дасти мадад дароз намуданд. Дар назди истироҳаткунандагон ҳунарварони санъати эстрада ҳозир мегарданд, камолотчиён бошанд, ҳар гуна озмунҳоро созмон медиҳанд.

Соли ҷорӣ ба гузарондани мӯҳлати истироҳат ҳам дигаргуниҳо дохил гардидааст, ки сабаби он дар баста шудани бисёр масканҳои истироҳатие мебошад, ки соҳибонашон ба сабабҳои мухталиф онҳоро пӯшондаанд ва ё аз тасарруфи худ баровардаанд. Аз ҳамин сабаб дар аксар масканҳои истироҳат ҳар як баст 18 рӯзӣ мебошад ва истироҳати бачагон дар чор баст сурат мегирад.

Алқисса, истироҳати тобистонаи бачагон бофароғат мегузарад ва кумитаҳои иттифоқҳои касабаи соҳавӣ ҳаракат мекунанд, ки нархи роҳхатҳо ҳарчи арзонтар гардида, бештар бачагон истироҳати тобистонаи худро бофароғат гузаронанд.

**(Паёмнигори худамон).**

# Навгониҳо

## Музеи шӯҳрати варзиш

Дар мактаб-интернати захираи олимпии рақами 7, ноҳияи Олот музейи шӯҳрати варзиш кушода шуд. Дар стентҳои он муваффақиятҳои паҳлавонони машҳур — монанди Камол Муродов, Фарҳод Тӯраев, Мансур Ҷумъабоев ва дигар варзишгарон иникоси худро ёфтаанд ки онҳо дар арсаи байналхалқӣ шӯҳрати варзиши Ӯзбекистонро баланд бардоштанд. Бинандагон инчунин медалҳою ҷом, диплому дигар ҷоизаҳоро дида ба маҳорати соҳибони он — варзишгарон офарин мехонанд.

Ба мактаб-интернат ветерани варзиш, гӯштингири тоифаи байналхалқӣ Рустам Тӯраев сарвари мекунад.

— Мақсад аз ташкили музей тарбияи насли наврас дар мисоли падару бобоён, ки дар як қатор талошҳои байналхалқӣ маҳорати беҳамто нишон додаанд, мегӯяд Рустам Тӯраев. Баъди таътил машғулиятҳои варзишӣ дар лагери солимгардонии тобистона гузаронда мешавад. Музей, бешубҳа, варзишгаронро бо муваффақиятҳои калон дар ҳама гуна мусобиқот рӯҳбаланд мегардонанд.

## Зали варзишии маҳалла

Дар деҳаи Бешработи ноҳияи Вобканд зали нави варзишӣ дари худро ба бачаҳо кушод. Дар он нафақат талабагони интернати махсусонидашудаи захираҳои олимпии рақами 14, балкӣ ҳамаи бачаҳои маҳаллаи Розмоз аз рӯи хелҳои гуногуни варзиш машқ гузаронда метавонанд.

—Масъалаи дар таътили тобистона хуб ташкил кардани вақти холии мактаббачагон ва бачаҳои деҳот масъулияти хоссаро дорад мегӯяд,— муаллим-тарбиятгар К. Бобоев. «Бо ба истифода супурда шудани зали варзишӣ ин муаммо ҳалли худро ёфт. Ба бачаҳо имконияти бо варзиш шуғл варзидан фаро расид. Бояд гуфт, ки зали варзишӣ бо дастгирӣ ва мадади тадбиркори деҳот И. Ҳомидов сохта, бо асбобу анҷом ҷиҳозонида шуд.

**ОИ «Туркистон -пресс».**

Гӯшаи ҳикмат

# Дурдонаҳо аз «Ахлоқи Ғаззолӣ»

***Имом Абуҳомид Муҳаммад Ғазолии Тӯсӣ (1059-1111) мутафаккири барҷастаест, ки ашъораш иборат аз маърифат, ибодат, муомилот ва ғайра мебошад.***

***Инак, дурдонае чанд аз ҳикматномаи безаволи Имом Ғаззолӣ манзури хонандагон мегардад.***

Яке ба Абуҳурайра гуфт: мехоҳам, ки бо ту дӯстӣ ва бародарӣ кунам. Гуфт: донӣ, ки ҳаққи бародарӣ чист? Гуфт: он ки ту бо зару сими хеш сазовортар аз ман набошӣ. Гуфт: бад-ин дараҷа нарасидаам. Гуфт: пас бирав, ки ин кори ту нест.

◆◆◆

Расул (Саллаллоҳу алайҳи васаллам) гуфт: Ҳаркӣ сухан гӯяд, пеш аз салом, ҷавоб мадиҳед, то нахуст салом кунад. Ва яке аз наздики Расул (С.) омад ва салом накард, гуфт: берун рав ва боз дарой ва салом кун.

◆◆◆

Умар гӯяд: Расул (С.) ба гӯристон шуд ва ба сари гӯре биншаст ва бисёр бигирист. Ва ман ба вай наздиктар будам, гуфтам: Чаро гиристӣ, ё Расулаллоҳ! Гуфт: ин гӯри модари ман аст, аз худои таъоло дастуре хостам, то зиёрат кунам ва ӯро омӯрзиш хоҳам, дар зиёрат дастуре дод ва дар дуо надод: шавқати фарзандӣ дар дили ман биҷунбид, бар вай бигристам.

◆◆◆

Расул (С.С) ҳамегӯяд:«се чиз аст, ки ҳаркӣ андар вай аз он се яке бувад мунофиқ бувад, агарчи намоз кунад ва рӯза дорад: чун сухан гӯяд дурӯғ гӯяд ва чун ваъда диҳад, хилоф кунад ва чун амонат ба вай диҳанд, хиёнат кунад».

◆◆◆

Яке Абӯбакри Сиддиқро дар пеши Расул (С.) ҷафо мегуфт ва вай хомӯш буд. Ва чун дар ҷавоб омад, Расул (С.) бархост. Гуфт: то акнун менишастӣ, чун ҷавоб гуфтан гирифтам, бархостӣ. Гуфт: то хомӯш будӣ, ҷавоби ту фаришта медод, чун ту гуфтан гирифтӣ шайтон омад ва нахостам, ки бо шайтон бинишинам.

◆◆◆

Аббос бо писари хеш Абдулло Аббос гуфт: «Умар туро ба худ наздик медорад ва бар пирон тақдим мекунад, зинҳор то панҷ чиз нигоҳ дорӣ: ҳеҷ сирри вай ошкор макун ва дар пеши вай ғайбат макун ва бо вай ҳеҷ дурӯғ магӯй ва ҳарчи фармояд хилоф макун ва бояд ки ҳаргиз аз ту ҳеҷ хиёнат ва хилоф набинад.

◆◆◆

Алӣ гуфт: сабр аз имон ҳамчунон аст, ки сар аз тан: ҳар киро сар нест, тан нест ва ҳар киро сабр нест, имон нест.

**Таҳияи Раҳимшоҳи ШАРИФЗОДА**

# Ёрии башардӯстона

**ТОШКАНД. (Мухбири ӮзА Ҳулкар Содиқова).** Дар диспансери онкологии вилояти Тошканд маросими супурдани бори башардӯстона — асбобу анҷоми зидди касалии саратон ва ҷиҳозот барои клиникаи саратони шаҳри Тошканд ва вилояти пойтахтӣ ба амал омад. Бори мазкур як қисми ёрии башардӯстонаи ИМА мебошад, ки мувофиқи барномаи Counterpart international (CHAP) фиристода шудааст, ки беш аз 1 миллион доллар қимат дорад. Чӣ тавре, ки дар маросими қабули ёрии башардӯстона таъкид гардид, ташкилотҳои хориҷӣ ба ин кори хайр, ки барои беҳтар намудани сатҳи зиндагии мардум нигаронда шудааст, саҳми калон мегузоранд. Ин кӯмак имкон медиҳад, ки сиҳҳатии модару кӯдак боз ҳам мустаҳкам, муассисаҳои тиббӣ бо таҷҳизоти зарурӣ таъмин гашта малакаи духтурону ҳамшираҳои шафқат баланд бардошта шавад. Қимати умумии ёрии башардӯстонаи тиббӣ, ки департаменти ИМА ҷудо кардааст, 33,5 миллион долларро ташкил медиҳад.

Ташкилоти байналхалқии CHAP соли 1965 таъсис ёфта, алҳол дар беш аз 60 мамлакат намояндагии худро дорад. Дар Ӯзбекистон бошад, вай аз соли 1998 фаъолият дорад. Барномаи ташкилоти мазкур аз барпо намудани ҷамъияти солим ва мустаҳкам намудани сиҳҳатии модару кӯдак иборат аст. Дар давоми фаъолият ташкилоти номбурда ба миқдори беш аз 65 миллион доллари ИМА кӯмаки башардӯстона расондааст. Дар ин муддат CHAP ба мамлакати мо ба миқдори 3 миллион доллар кӯмаки башардӯстона фиристодааст.

Дар омади гап бояд гуфт, ки диспансери касалиҳои саратони вилояти Тошканд соли 1968 ташкил ёфта, дар як сол ба беш аз 3000 бемор хизмат мерасонад. Диспансер панҷ корпус дошта, дутои он муолиҷавӣ, сетояш ёрирасон мебошад. Ғайр аз он дар назди диспансер поликлиникаи консултатсионӣ, статсионар барои 220 бемор, инчунин шӯъбаҳои радиогеникологӣ, ҷарроҳӣ, химиятерапевтӣ низ дорад.

Духтурону ҳамшираҳои шафқат ба беморон меҳрубонона рафтор мекунанд. Сухани ширини онҳо доруи беҳтарини беморон аст.

Ёрии башардӯстонае, ки дастрас шуд, байни муассисаҳои саратонии шаҳри Тошканд, диспансерҳои саратонии вилояти Тошканд тақсим карда мешавад. Аз онҳо ҳамчун воситаи муолиҷа ва ташхиси бемории саратон истифода бурда мешавад.

# Фушурдаи хабарҳо

## Фазо барои зан низ

**Дар Фарҳангистони улуми ҷумҳурӣ бахшида ба 40-солагии аввалин парвози кайҳоннавардзан Валентина Терешкова семинари илмӣ барпо шуд, ки он бо ташаббуси намояндагии «Росзарубежсентр» ба вуқӯъ пайваст.**

Ин воқеаи таърихӣ дар назари башарият низ аз рӯйдодҳои муҳим маҳсуб мегардид ва аз ин лиҳоз ҳам онро то ҳанӯз чун нодиртарин падидаи таърихи кайҳоншиносӣ талаққӣ мекунанд.

Дар семинар академик Ш.Воҳидов, сардори Маркази тадқиқотҳои фазо Шӯҳрат Эгамбердиев дар хусуси саҳми ин парвози таърихӣ дар соҳа ҳарф заданд ва ин нуктаҳо воқиан ҳам дар фаъолияти Терешковаи деҳқонзода таҷассум гаштаанд.

Ин семинар яке аз тадбирҳое буд, ки ба ин муносибат зери шафоати сафорати Русия барпо мегарданд.

## Берлин, 17 июни соли 1953

**Дар таърихи Ҷумҳурияти Демократии Олмони собиқ 17 июни соли 1953 даҳшатовартарин рӯз будааст. Дар ин бора дар толори Донишгоҳи байналмилалии Вестмистери Тошканд сухан рафт.**

Дар ин сана беш аз як миллион аҳли Берлин ва атрофи он ба кӯчаҳои пойтахт баромада, аз қарорҳои нави ҳукумат дар хусуси афзудани вақти корӣ ва коҳиши маош эътирози худро арз намуданд. Ин исёни халқро бо кӯмаки танкҳои шӯравӣ пахш намуданд, ки дар натиҷа садҳо нафар куштаву захмӣ гашта, чандсади дигар ба ҳабс ҳам гирифта шуданд.

Дар ин замина сафири Олмон дар Ӯзбекистон Мартин Ҳеккер, сафири Чехия Ярослав Людва аз ёддошту сабақи худ ва халқи худ дар марҳалаҳои гуногуни мубориза бар зидди режими давлатҳояшон нақл намуданд.

## Ҳокимият дар шароити демократия

**Маркази байналмилалии бозомӯзии журналист ва Сандуқи Конрад Аденауэри Олмон дар мавзӯи «Тақсимоти ҳокимият дар шароити демократия, ҳизбҳои сиёсӣ ва нақши порлумон» семинари дурӯза созмон доданд.**

Семинар дар чаҳор бахш баргузор гардид, ки мавзӯи асосии он дар атрофи ҳизбҳои сиёсӣ ва маъракаи пешазинтихоботии онҳо ҷараён дошт. Созмондиҳандагони семинар дар шароити имрӯзаи Ӯзбекистон чӣ гуна ба вуҷуд овардани вазъияту муҳити воқеии солими рақобати сиёсӣ ва роҳҳои фаъол намудани онҳо радду бадал намуданд.

Намояндагони ҳизбҳои сиёсии Ӯзбекистон дар семинар аз корҳои ҷории худ нақл намуданд ва хусусан барномаҳои пешазинтихоботии ҳизбҳояшон барои иштирокдорон ҷолиб буд.

**Т.ХОВАРӢ.**

## Пероишро ҳам меомӯзем

**Намоиши пероиши саноатӣ, ки бо ташаббуси Маркази дизайни Мюнхен ва Институти Ҳётеи Олмон, Маркази фарҳанги ба номи Гюгои Фаронса созмондиҳӣ гардид, «Тезфаҳмӣ ва заковат» номгузорӣ гаштааст.**

Замони нав ба ҳаёти мо на танҳо падидаи бозор, балки дигар таҳаввулотро низ дохил намуд. Тамоми муҳити мо тағйир меёбад. Онҳо набояд якрангу бесалиқа боқӣ монанд. Аз ҳар ашёи муҳит инсон бояд завқу шавқ бардорад.

Маҳз бо ҳамин андешаҳо таҷрибаи хориҷ ба мо зарур мебошад, ки намоиши мазкур далели он мебошад, ки дар толори Маркази ҳунари муосири Тошканд ба вуқӯъ пайваст.

**О.ПИРИМОВ.**

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ӯзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ӯзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
*Тожик тилида нашр этилади.*

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

***Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.***

*Ҳаҷми насри бадей, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.*

***Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 487***

Теъдоди чоп 2000. 1 2 3 4 5 6

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Ҳ/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: **Т. ОЛИМБОЕВ.**
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М. ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Х. ТӮХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.

Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.